

Izhaja vsak četrtek in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din, pol leta 18 Din, četrtek leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošije na upravnštvo Slov. Gospodarja v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopošilja do odprtvi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

29. številka.

Maribor, dne 21. julija 1927.

61. letnik.

Ivan Vesenjak:

Odkrito in odločno naprej!

Zadnje tedne je slovensko, hrvatsko in srbsko časopisje vseh struj in strank polno ugibanj in razprav o tem, kakšno zvezo sta sklenila predsednik vlade Velja Vukičevič, in voditelj naše SLS, dr. Korošec.

Naši možje in cela poštena slovenska javnost sicer dobro ve, da ni bilo in ne bo nikdar slabo in škodljivo za državo in za naše ljudstvo, kar sklepa naš voditelj, ki dela vedno z vedenostjo in v soglasju z vodstvom, vendar hočemo na kratko označiti velik pomen dogovora med dr. Korošcem in Vukičevičem, da vsi naši pristaši vidijo, kako resno, vztrajno in premišljeno gremo za uresničitvijo lepih in plemenitih ciljev naše stranke.

Kaj je jedro dogovora?

Že pred leti so srbski kmetje-poslanci z nami hoteli ustvariti ožje zvezze, ker so videli in spoznali nesebično, napredno gospodarsko in izobraževalno delo naših organizacij. Rajni Pašič pa je s svojo politiko ožjo sodelovanje onemogočil, kakor je onemogočil tudi Radič uspešno delovanje z Davidovičem in Marinkovičem leta 1924 in kakor so onemogočili s svojimi stalnimi intrigami delovanje Uzunovičeve vlade letos nekateri takoimenovani pašičevci. Še le sedaj so razmere dozorele tako, da lahko stopimo v tesnejše zvezze z radikali in da je naš voditelj zamogel sklepati in naposled skleniti dogovor z ministrskim predsednikom Vukičevičem. Jedro ali bistvo tega dogovora pa je, da stopi po volitvah zastopstva SLS z zastopstvom narodne radikalne stranke v ožjo taktično-politično zvezo, ki bo predstavljal ne samo v naši jugoslovanski javnosti, tem več pred svetom enotno voljo v politiki, to je: v delu za ljudstvo in državo.

Cilji sodelovanja

so najplemenitejši in najlepši. Mi hočemo streti in iztrebiti za vedno vse, kar je gnjilo in pokvarjeno ter škodljivo državi in ljudstvu. Mi hočemo odpraviti vsako nasilje in zlorabo državne oblasti ter ulti resnični demokratizem. Za vladati mora pri nas do popolnosti zakonitost in red. V to svrhu je treba zboljšati upravo in notranjo ureditev države po potrebah ljudstva v smislu najširših samouprav. Naša jugoslovanska narodna država mora biti gospodarsko močna in napredna, v upravi pa solidna in vsem pravična.

Tako bosta pod žezлом naše narodne dinastije v njej zavladala med državljanji zadovoljnost in ponos. Pojačala se bo prava in čista jugoslovanska državljanska samozavoda pri vseh državljanih. Pravična razdelitev pravic in dolžnosti, bremen in ugodnosti na vse pokrajine in na stanove zamore roditi pri našem jugoslovanskem poštemen ljudstvu le najboljši sad in takšno stremljenje zamore tudi edino med njim najti najlepši odmev. Zato gremo mirno, odkrito in odločno na delo.

In jamstvo za izvršitev?

Jamstvo za izvršitev nam dajata osebnosti, ki sta ta prijateljski dogovor sklenili in vsi tisti, ki njih težnje podpirajo. Gotovo vsi pristaši SLS z veseljem pozdravljajo ta korak in s ponosom gledajo nanj, saj je naš voditelj s tem ustvaril vse predpogoje, da se bodo želje in zahteve našega slovenskega krščanskega ljudstva v čim večji meri uresničile ravno s tem, da sodelujemo. G. ministrski predsednik Velja Vukičevič pa je tudi znan poštenjak, skromen in odločen iz šole slovenskega prijatelja in ustanovnika radicalne stranke, znanega državnika poštenjaka Stojana Protiča. G. Vukičevič je skupaj z Ljubom Jovanovičem in drugimi imel samozavest in korajžo, da je nastopil proti korupciji in proti Pašičevi in Pribičevičevi politiki. On je v družbi z Uzunovičem in njegovimi prijatelji. Prepričani smo, da bodo vsi ti zvesti in pošteno v smislu dogovora služili domovini in narodu.

Ali je ta dogovor proti komu?

Dogovor ni politično naperjen proti nikomur, ki hoče iskreno sodelovati za uresničenje označenih ciljev. Zato je naravnost nerazumljivo in smešno, zakaj nekateri zavijajo in intrigirajo. Mi dobro vemo, da je tudi med Davidovičevimi demokrati razširjena volja, sodelovati na tem programu. Seveda pa tudi vemo, da ne morejo in ne smejo sodelovati tisti, ki so znani kot korupcionisti in nasilneži. Jaz mislim, da vsak razume, zakaj kričijo. Toda naj je komu to ljubo ali neljubo, mi bomo šli odkrito in odločno svojo pot naprej. Iz vrta moraš izgnati svinje, iz državne uprave in vpliva nad njo pa korupcioniste in nasilneže. Le tako imaš red!

jo sem pozabil kmalu na debelo polomijo z ajdo, se zamislil v čisto nekaj drugega in motril okolico. Pogled mi je obvisel na razvalinah gradu Kunšberg. Tisoč in tisočkrat sem jih že gledal od daleč, a nikdar še nisem bil na stožastem hribu, raz katerega je zrl stoljetja bahavo po Obsotelski dolini grad Kunšberg. Sramota, da kot domačin še nisem preiskal teh razvalin!

Pospesil sem korak in zavil pred Št. Petrom proti Sotli v smeri proti Kunšbergu. Dohod do razvalin je lahek in razgled s hriba nekaj bajno lepega. Vidiš pred seboj celo Obsotelsko dolino z vasmi, gozdčki, polji ter grički, ki so vsi posuti z vinogradji. Pozdravljajo te cerkve ter cerkvice, razvaline gradov in še dobro ohranjen podčetrtečki grad. In po tej takoj bogati ter prisrčni dolini se vije leno Sotla z jezi ter mlini. Kot stražarji doline se ti klanjajo srednje visoki hribi, ki zelenijo proti nebu v bukovih in smrekovih gozdovih. Užitek razgleda z gradišča Kunšberg je nekaj nepopisno blaženega in bi človek najrajsi stegnil roko po celi dolini in jo božal ter mehko gladil kakor glavico in ličice nedolžnega otroka. Vsak, ki je že zrl enkrat s Kunšberga ob Sotli navzgor, mi bo pritrdil, da je res še veliko več, nego sem beležil v teh vrstah. Žalibog se zmeni le malokdo za to razgledno točko in največ radi tega, ker so oddaljeni ti kraji preveč daleč od železniškega prometa.

Ko sta se napila oko in srce balzama razgleda, sem jo mahnil v notranjost razvalin. Grad je moral biti zelo prostoren, je ohranjenega še precej zidovja in oni razgledni štiroglati stolp pa popolnoma. Na sredini je obširno dvorišče in spodaj so ostanki globokih kleti. Gradišče je porašeno z grmičevjem ter mahom in je najti prav vabljive kotičke med razvalinami za odpočitek.

V tak senčnat kot sem zložil svoje ude, se potapljal v razgled ter sanjaril o preteklosti teh mogočnih zidin, po katerih kljujejo že stoletja: veter, dež, vročina ter mraz, a jih ne morejo uničiti ter zvaliti v dolino. Iz teh ugibanj me je vzbudilo brenčanje velike muhe, ki se je spuščala proti meni iz smeri grajskega dvorišča. Pogled na brenčeči polet muhe me je iztrenzil bliskoma, stresel sem se v strahu po celem telesu, dober streljaj od mene je počivala v krogu tolpa — tolovajev!

V kotu meni ravno nasproti je bila tratica ob zidu, na tej je sedelo šest moških, na sredini je gorel ogenj. Neznanci so bili oblečeni napol po vojaško, napol civilno in polega vsakega je ležala karabinka. Eden je od časa do

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnštvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprije reklamacije so poštnine proste. Cekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

Zborovanje mariborske oblastne skupščine.

Maribor, 16. julija 1927.

V sredo, dne 13. julija, ob 8. uri dopoldne, se je se stala mariborska oblastna skupščina k izrednemu zasedanju. Dnevni red je:

1. Proračun za 1927-28.
2. Uredba službene pragmatike mariborskega oblastnega odbora in zavodov, ki so v njegovi upravi.
3. Oblastni demarni zavod.

Oblastni odbor v Mariboru bo predložil nov proračun in sicer za vse one izredne izdatke in za one lastne izdatke, katere ne bo krila država, ampak oblast sama. Prvočni načrt proračuna, po katerem bo oblast prevzemala delokrog od države in istočasno tudi davčne vire, se bo dodatno izvajal, kakor bo to sproti ministrski svet na predloge posameznih ministrstev odločil in oddajal.

Ta poseben oblastni proračun predvideva 26.100.815 Din prometa. Za redne potrebščine izven delokroga, ki ga še prevzame od države, je v posebnem proračunu določenih 16.100.815 Din stroškov. Ža izredne potrebščine pa je predvidenih 10.000.000 Din. Med redne stroške so dane postavke za splošno oblastno upravo 1.142.500 Din, oblastno imovino 14.625.590 Din, razno pa 332.725 Din. Med izredne stroške pa je postavljenih 1.700.000 Din za poslopje, adaptacijo in nabavo upravnih potrebščin. Za javna dela, za okrajne ceste, za popravilo in izgraditev novih cest, za popravilo mostov, za podporo občinskih cest, za cestarie itd. skupno 1.971.500 Din. Za kmetijstvo in regulacijo potokov in rek skupno 3.760.000 Din. Za zdravstvo in socialno skrbstvo 1.800.000 Din. Skupno torej 10.000.000 Din.

Pri kritju potrebščin je oblastni odbor vpošteval izčrpavanost prebivalstva in je segal po takih davkih, ki jih naš davkopalčevalec plača prostovoljno v tem smislu, da je od njegove proste volje odvisno, ali stori davku podvrženo dejanje ali ne, in da ne trpi nobene znatne škode, če dotičnega dejanja ne stori. K temu prištevamo davek na nočni obisk gostil in kavarn; oblastni odbor je pri tem prepostavljal, da je le malo slučajev, ko bi bil kdjo primoran, se poslužiti gostilne, oziroma kavarne tudi po 10. uri zvečer, in da vrši to največkrat prostovoljno; ob takih prilikah se zapravijo tudi večje svote denarja, tako da obiskopalčevalec gostil in kavarn predpisano nočnega davka ne bo posebno občutil. — Istočato se pri nas lov udejstvuje tako, da ga izvršujejo skoro izključeno premožnejši sloj; s tega vidika se predlaga 100%na doklada k državnemu pristojbini na lovske karte. — Predvidena je tudi 100%na doklada na državnemu daveku od tantijem; tantijem dobivajo upravní svetniki raznih delniških družb. Davek od tantijem nikakor ne bo vplival neugodno na razvoj delniških družb in na industrijo, ker zadene samo osebne dohodke upravnih svetnikov, ki pripadajo izključno premožnejšim slojem in niso navezani samo na ta dohodek. — V kritje je postavljen tud predviden dobiček zdravilišča Roglaška Slatina v znesku 61.225 Din. — Glede Dobrne ni v proračunu noben-

Januš Golec:

Doživljaji enega dneva.

Kajpada sem silih po odpustu iz vojaške službe s svojim nesrečnim nosom na očetovem domu v gospodarstvo. Leta 1918 smo imeli že malo živine in pičlo gnoja. V nekem nemško gospodarski razpravi sem čital, da uspeva ajda brez gnojenja, ako jo omočiš pred setvijo z gnojnico, kateri je primešana primerna količina pepela. Za to najmoderneje setev v medvognem času sem pridobil našega že rajnega mlinarja, ki je razumel pri hiši najbolj posle setve. Imeli smo ravno taisto leto občega pomanjkanja izvredno veliko semenske ajde, katero smo dajali sosedom daleč po okolici. Vsi drugi so gnojili po običajni navadi in potem šele sejali ajdo; midva z mlinarjem sva se ravnila po gospodarsko naprednem, zgoraj omenjenem receptu.

Ajda kmalu vzkljije ter pokuka izpod zemlje. Gledat sem hodil jutro za jutrom na naše z ajdo posejane njive, — niti perinke zelenja! Sosedje, ki so zaupali zemlji isto same kot jaz, so se že veselili pedenj visoke ajde; naše njive so bile gole. Mati so me vedno izpraševali, kolika je neki naša ajda, zasukal sem odgovor tako, da nisem priznal, da sva z mlinarjem zastrupila že pred setvijo sem na smrt. Izgubil sem že ves up, da bo sponh kaj pogna lo iz zemlje, ko je zaneslo nekaj mater na ogled po celem posestvu.

Si lahko predstavljate skrbno kmetsko gospodinjo, kako je bilo pri srcu, ko ni zagledala po celih treh tednih na obširnih njivah niti enega ajdovega stebelca! Kaj vse sem čul ono usodepolno jutro iz materinih ust, ne bom popisoval. Izbruhu upravičene nevolje so sledili potoki solz, kaj bo na zimo, ko ne bo ajdovega kruha. Prejel sem najstrožjo prepoved, da se nimam več vtikati v gospodarske zadeve, kjer ne razumem nič in so moje novotvartije le v škodo. Celo ploho ostrih naukov sem poslušal skesan brez ugovora, ker so imeli mati prav in je zaskrbel tu li mene, kako bomo izhajali brez ajdovega zrnja. Ko so založnili majka vrata na moji sobi, sem sklenil, da ostavim dom in se podam na daljši izprehod. Bil sem prepričan, da bo minula mater srditost, ako me ne bo videla en dan.

Kar brez pravega cilja kaj in kam sem zavil izpred domače hiše po kolovozu ter po cesti v smeri proti Št. Peterju pod Sv. gorami. Bil je lep poletni predpoldan. Med ho-

časa vstal in nekaj mešal po loncu ter ponvi, ki sta bila pristavljena kognju. Ugani sem takoj, da so moji sosedji vojaški begunci ali po domače — deserterji.

Leta 1918 se je bilo nateplo ravno v od prometa odrezano Obsotelsko dolino vse polno deserterjev. Tukaj so se tudi lahko skrivali po gozdovih in grajskih razvalinah pred žandarji. Tatvine ter ropi so bili na dnevnem redu in marsikdo, ki je branil svoje imetje pred deserterško roko, je izginil pogledat pod odoje majke zemlje. In take tičke, ki so cenili človeško življenje manj nego eno muho, sem gledal jaz. Gotovo so me videli tudi oni, ker so kazali proti meni, nekaj šepetal med seboj, a se delali na zunaj brezbrzne za mojo navzočnost. Prepričan sem bil, da bo zdaj pa zdaj kateri pobral karabinko, jo nastavil k licu in poznoral po meni. Nič nisem imel seboj, niti moža ne in če bi bil kriknil na pomoč, ali se spustil v beg, bi bilo še prej po meni. Zbežala mi je namah krasota Obsotelske doline, po glavi so mi plesali načrti ter ukane, kako bi se potegnil izpred teh nič dobrega obetajočih obrazov. Ako bi se bil pognal kar narvanost navzdol, bi padel v prepad, na levo ter desno bi me morala pogoditi krogla. Deserterji so me polukavali škodoželjno, saj so znali dobro, da sem se zaprl sam v kletko, iz katere ne morem uiti živ. Gledali smo precej časa eden drugega, ne da bi kateri kaj pomnil ali spregovoril. Bogzna v koliko smrtnih nevarnostih sem že bil do tedaj in prav nič mi ni šinilo v glavo, kako bi si otel meso ter kosti pred to nevarno pastjo. Precej čez poldne je že bilo, ko je vstal eden od neznancev, potegnil proč od ognja pišker ter ponvo in kazal tovarišem, da je vse kuhanlo in pečeno. Karabinko je vrgel preko rame, zgrabil lončeni vrč in se oddaljil, kakor bi šel po pijačo. Drugi so segli v žepa po noži in začeli dregati v kuhanlo in pečeno meso. Jedli so, vendar strogo pazili kot jastrebi, kaj bi drznil početi jaz. Oni z vrčem v roki je zavil iz gradu proti gozdu in stopal navzdol. Iz gozda je počil strel in iz več gril je riknil krik:

»Stoj!«

Zopet en strel in temu je sledilo pokanje ter praskevanje kakor na fronti pri napadu. Ko sem prestavil pogled iz smeri strelov proti deserterjem na grad, ni bilo od teh nobenega nikjer. Iz lonca ter ponve se je še kadilo, taborišče je bilo prazno, izpod hriba je še vedno pokalo in krogle so brenčale ter frčale mimo mojih ušes. Naenkrat sem bil zapleten v bitko, v kateri nisem zнал, če nista morda prav obe fronti menci sovražni. Potegnil sem se za zid, da

nega čistega dobička, ker bo to podjetje donašalo čisti dobiček šele, ko se uprava uredi.

Ako bo oblastna skupščina ta predlog sprejela, se bo začel proračun takoj po potrditvi ministrstva izvajati. S tem bo mariborska oblast začela svoj poseben delokrog ter bo s svojim lastnim delom pokazala, da ji država lahko odstopi čim širši svoj dosedanji delokrog in davne vire.

Kdo je zakrivil krivice železničarjev?

Socialni demokrati in liberalci hujskajo železničarje, češ, poslanci Slovenske ljudske stranke so zakrivili razne krivice, ki so se zgodile železniškim delavcem. Posebno naglašajo, da smo mi krivi, da se je znižala plača delavcem na progi in da so se družinam odvezale karte.

Pred celo javnosti tudi brez ovinkov povem, da je znižanje plač ubogim delavcem zakrivila vlada, ki je bila na krmilu od jeseni leta 1926 do 1. februarja leta 1927. Tu v tej vladi ni bilo ne enega poslanca Slovenske ljudske stranke! Bili so v tej vladi Radičevi Hrvati ter radikali vseh struj. Znižanje proračuna za železničarje je sprejela vlada večina brez Slovencev že jeseni leta 1926. Če kdo tega ne verjame, naj pregleda sejne zapisnike finančnega odbora od oktobra 1926 do februarja 1927. Naši poslanci so tedaj neprestano opozarjali vlado in železniškega ter finančnega ministra na te krivice in vedno glasovali proti znižanju zaslužka delavcem. Kdor kaj drugega trdi, nameoma laže! Ko smo bili od 1. februarja do 15. aprila 1927 v vladi, pa finančni minister na noben način ni dovolil, da bi se sklepi finančnega odbora od jeseni leta 1926 kaj popravili ali spremenili. Sam minister železnic se tudi ni posebno potegoval za popravo krivic. Edino poslanca Slovenske ljudske stranke Pušenjak in Smodej sta opozarjala na krivice, ki se godijo železničarjem, a žal, ostala sta sama.

Da se je Sloveniji odtrgalo za železniške delavce toliko milijonov dinarjev, je pa kriv tudi neki visoki uradnik, ki pa sedaj ni več v Sloveniji. On je trdil pri posvetovanjih v ministrstvu za železnice, da ima Slovenija preveč delavce in da so ti delavci predobro plačani. Ta gospod je zgrizlen pristaš samostojno demokratske stranke.

Glavni krivci nesreč, ki so letos zadele nižje železničarje, posebno delavce na progi, so Radičevci, ki so v jeseni v vladi in finančnem odboru glasovali za znižanje plačila, ter samostojni demokrati. Tega nihče tajiti ne more.

Kar se tiče odvzetja kart za delavce in familije, pa je jasno za vsakega pametnega moža, da to kak poslanec Slovenske ljudske stranke sploh ni mogel storiti, ker je to samo pravica ministra za železnice. In to je bil tedaj, ko so se kartę odvzele, general Milosavljevič. Da pa se krivica popravi, nismo poslanci naše stranke prej mirovali, da so se morale dati karte vsaj deloma zopet nazaj. Jaz sam sem se večkrat peljal k ministru in zahteval, da se krivica popravi. In hvala Bogu, deloma so se te dni najhujše krivice že popravile.

Za delavce na progi se je dobilo toliko denarja, da bodo od sedaj naprej delali zopet šest dni v tednu in režijske karte za stalne delavce in njih družine so se vrnilne za štiri kratno vožnjo v mesecu in še za tri daljše vožnje v letu.

Te stvari smo dosegli. Ne bomo pa mirovali poprej, dokler se najhujše krivice za delavce ne bodo popravile.

Socialisti ali demokrati znajo samo hujskati in lagati. Da bi bili kedaj le količkaj dosegli za uboge delavce, tega ne morejo pokazati. Ti hujščaki znajo samo podirati hišo, a ne zidati ali popravljati. Socialisti in demokrati ne bodo pri nas nikdar ali pa vsaj v doglednem času prišli do besede v vladi. Rādu tega tudi te stranke (Socialisti in liberalci) ne bodo mogle ljudem nič koristiti. Od samih socialističnih in demokratskih laži in hujskarij pa si železničar

bi bil krit proti jeklenkam in sem čakal, kaj bo prinesla najbližja prihodnost. . . Strelj pod meno so pojemali, le tu in tam je še frenila kaka krogla. Čul sem rezko povlejlo:

»Ustavite ogenj! Že ima dosti; saj leži za onim le drevesom na tleh!«

Nisem se še upal prav na plan in na ogled, slišal sem lomastenje po dražju, težko sopenje ter nemško in slovensko govorjenje. Tako malo sem že upal, da gre za žandarsko patruljo, ki je presenetila begunce. Napadalci so sekali vejeve, govorili o nosalih in se prepričali, kdo je pogodil deserterja na smrt. Preteklo je precej časa, ko se je prikazala iz gozda in izpod hriba procesija mojih rešitev. Naprej je stopal orovniški stražmojster, za njim širje črnovojniški žandarji, ki so nosili na iz vej zvezanih nosalih mrtvega deserterja, za temi še dva starejša. Od teh zadnjih dveh je reklo eden glasno:

»Jaz vem, da ga nisem, ker sem streljal na povelje le v zrak. Kako bi neki pomeril na človeka, o katerem ne vem, kdo je in kaj je zakril. Potipal ga je na smrt stražmojster, ki se je zakljal, da bo razgnal to kunšberško bando.«

Patrulja ni prav nič brskala po razvalinah. Najbrž so žandarji videli pobeg ostalih in jim je padel v past samo oni nesrečnik z vrem v roki. Stražmojster je imel svoj mrtvi plen in svojo slavo, ki ga še čaka ter je priganjal na tem hitrejši odhod v dolino in vas.

Nisem se štulil za žandarji, ampak lepo prikrito počakal, dokler niso izginili v globini.

Oddahnil sem se na dolgo in zasluženo, ko mi je izginala izpred oči vsa oborožena sila. Za bajni razgled po obsoletskega raju mi ni bilo prav nič več. Toliko se mi je že bil vrnih zdvari razum, da mi je pošepnil: Ta-le doživljaj z deserterji in žandarji je nekaj več nego jezična materina strojna puška radi moderniziranja ajdove setve. Ako boš zaupal majki, v kaki smrtni nevarnosti si bil radi ajde, ti bo vse odpustila in rajši stradala celo zimo, kakor ti očitala polomijo z ajdovim semenom.

Prizor z nosali in ubitim deserterjem me tedaj ni niti dirnil tolikanj, ker se mi je še krčila duša pod težo utisov iz bojnih poljan.

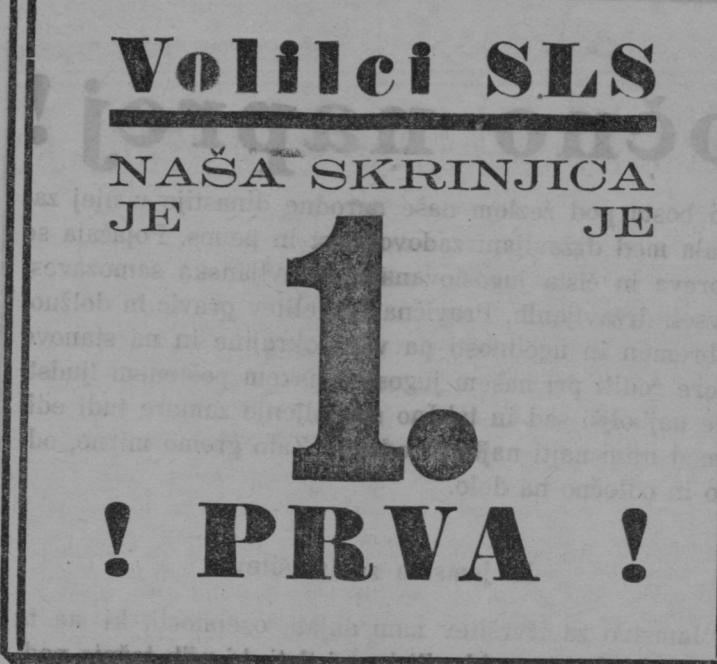
Kakor sem zvedel pozneje, so tega nekaj nad 20 let starega vojaškega begunci sodno raztelesili, a niso našli pri njem prav ničesar, po čem bi bili lahko sklepali na

in drugi delavec ne bosta mogla kupiti kruha za se in svojo družino!

Zategadelj svetujem kot star prijatelj našim železničarjem in delavcem: Ne verjamite hujskarijam in lažem socialistov in demokratov. Stopite na stran Slovenske ljudske stranke, ki bo pošteno branila Vaše pravice. Ona bo imela tudi moč to storiti, ker bo po volitvah sodelovala v vladi, a za socialistične kričače se še nihče zmenil ne bo.

To so moje odkrite besede!

Franjo Žebot.

Da bomo nasprotnike poznali.

Pa ustrezti demokratom, če moreš!

Naši demokrati so za časa prevrata in pozneje vpili, da smo proti Srbom in protidržavnemu elementu. Ko je šla pa SLS v vlado, so pa vpili, da je Slovenija izdala, ker sedi skupaj s Srbji v vladi. Preje je SDS vedno prav žerjavsko vpila, da SLS za Slovenijo nič ne doseže. Ko pa je SLS bila le dva meseca v vladi, pa je za Slovenijo nekaj dosegla, je isto demokratsko časopisje pisalo, da hoče SLS vse potrabiti za Slovenijo na škodo Beogradu in Srbiji. Zdaj pa naj kdo reče, da so to ljude, ki bi imeli vsaj malo poštovanja v sebi! Naj se kdo potruditi, če more, da jim ustreže. Če bo rekel, da je belo, bodo trdili ono, da je črno. Če bo rekel, da je črno, bodo oni trdili, da je belo. Ker jim na noben način ne moremo ustreči, zato bomo pri prihodnjih volitvah Slovenci tako-le napravili: Demokrati pravijo, naj jim njihovo skrinjico s krogljicami napolnimo. Mi pa tega ne bomo storili, ker se bojimo, da bi jim zopet ne ustregli.

Klerikalni zmaj široko zija!

Demokrati imajo strahe, ker sta se dogovorila Vukičevič in Korošec za skupno vladanje po volitvah. In naenkrat so v svojem strahu zagledali klerikalnega linterverja. Kaj bo treba storiti? Žerjav je hitel na Bled, da bi tam zopet črnil Slovence, kakor jih je do zdaj. Pet dni je čakal, kdaj bi smel opraviti svojo »slovensko« dolžnost, pa je čakal zastonj! Ob enem pa bo menda poročal kralju, kako piše demokratsko časopisje o kraljevih sorodnikih — črnogorskih princih!

Še o črnogorskih princih.

Nasprotniki misljijo, da bodo s to stvarjo zbegali nezavedne in nepoucene ljudi, pa neprestano pišejo o tem,

njegovo narodnost ter domovino. O kunšberških deserterjih, tatovih in roparjih ni bilo slišati od tedaj nič več.

Ko sem se poglobil s kunšberškega hriba v dolino, je bilo tamkaj vse polno ljudi in seve pretežna večina radovednih žensk. Babnice so jokale iz strahu, ker so čule strešanje, druge je zopet ganili do solz pogled na za prazen nič ustreljenega mladega človeka, kateremu se je že ogabila morila na fronti in se je skril pred krvjo v zaledje. Le starejši kmetje so odobravali nastop žandarmerije, ker bo sedaj zanaprej mir pred deserterjskimi potepuh.

Med preplašenimi ter jokajočimi ženčinami sem zapazil našo šiviljo. Lepo mlaado dekletce se je kar treslo od strahu in zbrzelio proti meni. Prosila me je goreče milo, naj jo spremim vsaj do Sotle, ker že gre na mrak in ona mora danes v Zelenjaku na Hrvatsko. Smilila se mi je reva in prav rad sem stopil tik nje do meje. Da bi jej ne nagnal še več groze, sem bil tisto o lastnem strahu na kunšberškem gradu in sem jo tolažil, da sva sedaj izven vsake nevarnosti. Pot do Sotle je peljala mimo moje tete, ki me je vabila iz radovednosti na kupico vina. Obljubil sem ji kratek poset na povratku. Še pred »Ave Marijo« je bila moja varovanka preko Sotle in jaz sem otepjal pri teti zasluženo suho klobaso in si vlival z alkoholom nove korajže. Veliko sva govorila o vojski, deserterjih in neznancu, ki je moral pod Kunšbergom iz tega sveta. Pri slovesu v noči mi je zapretila stara sorodnica s kazalcem in mi vočila lahko noč z opominom:

»Spekla bi ti bila piščanca, a si jedel le suho klobaso, ker si spremlijal mladega dekleta na Hrváško!«

Nisem nič oporekal, se nič izgovarjal, ker me je obdolžila stara ženica po ajdovem sporu, prestani smrtni nevarnosti še ljubimkanje z mladim in res privlačno lepim dekletcem.

Ajde nismo naželi v jeseni leta 1918 na naših njivah niti zrna ne. Mati mi niso porinili pod nos niti enkrat več, ker sem zamoril z gnojnicu ter pepelom kal ajdovega setve. Gotovo jih je bilo strah, da ne bi zašel še v drugič med deserterje, katerih se je klatilo po obsoletskih krajih vse polno do prevrata.

Moja stara teta me je prosila odpuščanja, ker je bila oni več prepričana, da sem jo potegnil preko Sotle s čedno Hrvatico, a je bila v resnici tudi njena dobra znanka in obče spoštovana Štajerkal.

Mi smo stvar že razložili in danes ponovno poročamo: Ta odškodnina je določena, a še niti para ni izplačana, za velikanska premoženja teh princev, katero premoženje je naša država prevzela v svojo last. Ako bi se jim to ne dalo v smislu poravnave, bi pač tožili in iztožili okrog 150 milijonov. Zdaj pa naj kdo reče, ali je bolj pametno dati 42 — ali 150 milijonov? Demokrati samo to jezi, ker niso pristvari nič zasluzili, kakor so se že preje marsikdaj pokazali kot mojstre.

Prava beseda!

»Kmetijski list« piše tako: »Če slovenski kmet in delavec dajeta svoj glas Slovenski ljudske stranki, ker misli, da jima njena politika največ koristi in njene gospodarske in kulturne interese najbolje zastopa — nič za to! Nikdo nima niti najmanjše pravice, radi tega jih ceniti drugače kakor vsakega drugega izmed nas.« — Mi k temu dostavljamo le, da slovenski kmet res tako misli in tudi ve, da ima prav. Kmetijski pa bi imeli najbolj prav, da opusti lažnivo blatenje dela SLS, ker v smislu njihovih lastnih besed nimajo povoda zato.

»Kar je kdo sam, tako sodi o drugih.«

Radič si je o dr. Korošcu dovolil pripombo, da je pisan tudi takrat, če je trezen, da se mu ne sme dati niti kozarca vina. Štefane, pri teh besedah si pač mislil nase!

»Stebri« radičevščine se podpirajo!

Eden glavnih bojenikov za Pucija in Radiča je bil znameniti Urek iz Posavja. Zdaj pa prihajajo poročila, da je zapatil potapljalco se barko Radičevu in uskočil v čoln, ki se pa tudi potaplja, k SDS. — Z njim gredo še nekateri radičevci, da bo družba bolj pisana. Je hudo, če ni nikjer izhoda in tavajo neorientirani iz stranke v stranko. Naš narod na takih zgledih še posebno vidi, da pri nasprotnih voditeljih ni stalne politike, še najmanj za narod, kaj šele za stranko. Zato se samo posmehuje temu skakanju.

Dekret smo objavili, plačajte!

Radičevci so obljudili, da izplačajo 10.000 Din, če kdo dokaže, da se je v naši državi kje verouk preganjal. Ko smo v zadnji številki priobčili dekret z datumom in številkami, smo jih pozvali, da plačajo. A zdaj so tiho kot . . . Hudo je, ko se je dokaz posrečil, pa še celo tako, da je bil ravno radičevci Pucelj tisti, ki je zvanja veroučiteljev na vseh šolah svojega ministrstva ukinil. Če bi postal prosvetni minister, kdo ve, če se ne bi lotil naših ljudskih šol!

Prava beseda socijalistom.

Ko je bil ministrski predsednik Vukičevič v Mariboru, je obiskal tudi železniške delavnice. Tam pa je delavcem, ko so do zdaj sledili socijalističnim hujščakom, povedal, da naj to opuste, ker z bojem proti drugim stanovom, posebno še proti kmetu, katerih je 80% v državi, ne bodo zmagali. Zato naj bodo pametni in se pridružijo skupni stranki celega slovenskega naroda, ki bo v njegovih vlad, in če se bo res pokazali, da so se spamerovali, da se bo vrlada ozrla na njihove zahteve ter jih tudi izpolnila. In socijalistični delavci vidijo, da od svojih voditeljev-hujščakov nimajo drugega kot škodo in »špot«, zato se trumoma obravljajo od socijalistov.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Pretekli teden je bival Vukičevič, naš ministrski predsednik, v Sloveniji. V soboto se je pripeljal v Ljubljano. Tam se je sestal z našim voditeljem dr. Korošcem. Nato je odpotoval na Bled v kralju. Za njim se je pripeljal na Blel tudi dr. Korošec, ki je bil gost ministrskega predsednika. Od tam je prišel ministrski predsednik tudi v Maribor, kjer so ga sprejeli naš veliki župan in predsednik oblastnega odbora z odborniki. Na potu domov se je ustavil tudi v Celju, kjer so ga pozdravili njegovi prijatelji in zastopniki SLS. — To je bila njegova pot. Njegovo delo pa je bilo, da prizna Slovencem njihovo državotvornost, da jim da zagotovilo popolne enakopravnosti v državi, zato je reklo, da Slovenija ne sme biti več kot pastorka, da tudi javno pove, da bo slovenski narod po SLS zastopan tudi pri vodstvu države, torej v vladi. — Pomen tega dejstva se more spoznati iz tega, da so vsi časopisi v državi že celo teden polni same debate o tej stvari. Da, celo izven države vidijo v tem, da se je dr. Korošcu posrečilo prvesti beograjske kroge na pot prave državne politike. — Korist Slovenije od tega pa se najlažje spozna iz dejstva, da se demokrati kot gadje zaletavajo z intrigami in lažmi na levo in desno in da je Radič tudi začel: »Še nam kaj takega, kar dajete Sloveniji!«

Radič govoril — govoril! Radič je prišel na Bled. Časnikarjem je že naprej razložil, kaj bo vse kralju povedal. Pri kralju je bil pol drugo uro, pa je prišel minister dvora ter sporočil, da ima kralju nekaj nujnega poročati. In Radič je odšel ter bil dobre volje. Takrat bi človek ne bil rad kralj, kadar bi moral Radiča poslušati. — Njegova politika je zašla na napa

pa pripravlja koroška deželna vlada poseben načrt, po katerem bi se v vsakem okraju, kjer je 40 slovenskih otrok, morala ustanoviti slovenska šola. Slovenci se bodo morali kot Slovenci priznavati in vpisovati vsako leto v poseben zapisnik. — Ta načrt nikakor ni najboljši, ker se bo vršilo narodno nasilje in se Slovenci ne bodo upali vpisovati kot Slovenci. Zato je nujno potrebno, da bodo Slovenci na Koroškem uživali narodno svobodo brez nasilja, potem še le zaupati temu načrtu.

Slovenci v Italiji — trpijo! Mussolini je te dni sprejel nov načrt, po katerem hočejo poitalijančiti Slovence v Italiji. Načrt se deloma že izvaja. Slovenski časopisi in knjige se zaplenijo in uničujejo, premoženje naših društev se je konfisciralo in oddalo fašistom, v šolah se vse slovenske otroke vzgaja laško-fašistovsko, pripravlja se že načrt — pregnati slovensko duhovščino! In ko bo naš narod, — do 600.000 Slovencov — tako osamljen v trpljenju na svoji rodni grudi, kdo bo mislil nanj, kdo mu bo podajal roko v pomoč? Krivica, ki vpije do neba, bo strla končno tistega, ki jo počenja!

Česka se pobota z Vatikanom. Lansko leto je češka vlada napravila veliko napako, da se je oficijelno udeležila

protikatoliškega husitskega slavlja. Vatikan je zato prekinil svoje zveze s Češko. Letos je vlada to opustila in se bodo le zvezet upostavile.

Anglija želi, da uredi z Jugoslavijo vojni dolg, ki znaša 25 milijonov funtov. Na ta način se bi naš dinar še bolje utrdil. Poleg tega pa je res, da Anglija potrebuje denarja. Njena denarna moč namreč pesa, preveč jo stane vzdrževanje svetovne nadmoči, ki jo z največjimi žrtvami še vedno vzdržuje.

Na Kitajskem vstaja nov rod, ki hoče osvoboditi Kitajsko vsakega tujega vpliva. Kitajci so zelo svobodoželjni, živijo še v razmerju velikih družin, kakor naš predniki Slovenci, ko so se naselili v našem kraju. Zato se ni batiti, da bi mislili Kitajci na kak nasilen nastop zoper Evropo. Le sami hočejo biti svobodni in to je prav!

Na Poljskem sta si v medsebojnem boju Pilsudski ter skupščina. Skupščina bo najbrž razpuščena, dasiravno se temu upirajo poslanci in senatorji. Na Poljskem se močno širi komunizem. Tam še ni pravih, samostojnih kmetov, ampak je podobno kot na Maďarskem, da imajo večino zemlje v rokah grofje.

Komunistična revolucija na Dunaju.

Na Dunaju so bili zadnji dnevi preteklega tedna kravvi dnevi. Povzročili so jih komunisti, delavci, ki so se našli hoteli polasti vladu, ter na ta način iz Avstrije napraviti boljševiško državo.

Začetek revolucije.

Pred dunajsko poroto je v četrtek, dne 14. julija, bila razprava zoper one nemške fašiste, ki so pri neki socijalistični prireditvi v bližini Dunaja streljali na delavce. Ti nemški fašisti pa so bili pri poroti oproščeni. Zdaj so delavci na Dunaju začeli protestirati in so napravili velike obhode po mestu. To njihovo razburjenost pa so uporabili zlobni ljudje, ki so hoteli ta trenutek uporabiti, da pridejo nasilnemu potom do vlade. Izdal so oklic za splošen štrajk ter poziv za napad. In res so delavci v petek šli namesto na delo — na cesto. Začele so se demonstracije. Ker se delavstvo ni umaknilo policiji, so padli strelji, ki pa so napravili pravi pokolj po ulicah. Delavstvo je prešlo v napad in s tem se je dejansko začela revolucija.

Divjanje delavstva.

Delavstvo je najprej napadlo sodno palačo. Vdrilo je vanjo, pregnalo uradništvo, 60 policajev, ki so bili tam, pa je zaprljeno. Nato je palača začela. Plameni, ki so istočasno buknili na vseh koncih palače na dan, so v kratkem objeli celo stavbo. Delavstvo pa je razbijalo poliščivo in metalo na ogenj, razmetalno v plamene vse sodniške spise in vse knjige. Gasilci so sicer takoj prišli, a delavstvo je streljalo nanj in ni pustilo, da bi gasili. Z orožjem so si gasilci napravili pot v gorečo palačo, da so rešili onih 60 zaprtih policajev. Na cesti pa je med tem divjala borba med policajci in delavstvom naprej. Vlada je sicer poklical tudi vojsko na pomoč, a ta je večinoma prestopila k upornikom. Delavstvo je zato zmagovalo divjalo naprej, vdrilo v palačo krščanskega lista »Reichspost« ter tudi tu vse razbilo in palača začela.

Razburjenje dunajskega prebivalstva.

Večika večina Dunajčanov, posebno še trnjcev, pa ni vedela, kaj se pravzaprav godi. — Začelo je to razumljivo,

da je nastalo velikansko razburjenje po celem mestu. Prva skrb je bila, v najhujši naglici pokupiti živila vsaj za nekaj dni. Tako so bile trgovine z živili naenkrat grozno oblegane in v par urah popolnoma izpraznjene. Ker je boj divjal vedno huje in po vseh ulicah, so trgovci že dopoldne začeli trgovine zapirati. Enako so bile vse hiše ves dan zaprte. V velikih hotelih so bili bogati tujci, ki so v strahu pričakovali, da množica navali nanje. Razburjenje se je še povečalo, ko so uporniki postali gospodarji položaja.

Upor na višku. — Vlada — zmaga!

Delavstvo se je že polastilo pošte, brzojava in telefona, tudi železnice in tramvaja. Dunaj je bil odrezan od sveta, a tudi v Dunaju samem so vedeli drug za drugega let delavce. Vlada dr. Seipla je bila ves čas v svojih uradnih prostorih. Govorce so se že raznesle, da je Seipl ubit, da je vlada padla in druge podobne in še hujše. A dr. Seipl je vstrajal. Tudi, ko je prišlo obvestilo, da so delavci sestavili novo vlado, ni prestrašilo dr. Seipla. Om je vedel, da bo prišla pomoč. In res je prišla. Vojnaštvo iz Graza in iz Innsbrucka se je pripeljalo na številnih avtomobilih, ker železnica ni več vozila. Vojnaštvo je nastopilo takoj in je po celodnevnom boju zmagalo. Delavstvo se je začelo umikati iz sredine mesta v svoja predmestja. Tam so trajali boji še celi dan in po noči, vendar je bilo že jasno, da je zmagala vlada. Iz bližnjih industrijskih krajev so prihajale nove množice delavstva, ki pa ni moglo položaja več izpremeniti.

Sedanji položaj.

Dr. Seipl je takoj, ko je obvladal položaj, poslal uradno obvestilo vsem zastopnikom drugih držav, da bo vlada vzdržala in oskrbelna red. Socijalni demokrati, posebno voditelji, pa si umivajo roke, češ, da so popolnoma nedolžni. Res so nekateri nastopili, da bi delavstvo pomirili, a brez vspeta. Zdaj so proglašili splošno stavko po vsej državi. Železnica ne vozi, tovarne stoje, listov se ne tiska. Socijalisti hočejo na ta način dobiti vlado v svoje roke. Položaj še ni izčišen, vendar je upati, da ne bo presenečenja.

žavno mesto v župniji Sv. Magdalene v Mariboru. Letošnjo zimo je obolel na »španski«, ki je zapustila smrtonosne posledice. Šel si je iskat zdravja k usmiljenim bratom v Gradec, a že ni bilo več pomoči zanj. Vrnil se je pred temi v mariborsko bolničko, kjer je umrl v župniji, katero je pastiroval skoraj 15 let. Blagopokojni Pavel je bil blaga duhovniška duša, dober pridigar ter katehet, postrežljiv napram vsem in priljubljen pri vseh. Njegovo veliko veselje je bila šola in se mu imajo Magdalencani veliko zahvalju-

mo. Čuli smo, da poslanci SLS radi pomagate ljudem, ako rabijo pomoči. Pa še nam zapiščenim Hrvatom pomagajte! — »Rad bi kaj storil za Vas«, jim odgovori Žebot, »a Vi boste v zahvalo za to pri volitvah zopet volili tistega Radiča, ki Vas tako zanemarja.« — »Kot Boga Vas prosimo«, odgovarja Hrvat, »pomagajte nam. Radiča in njegovih kandidatov mi Hrvati ne bomo več volili. On nas je leta in leta vodil za nos s svojo »republiko«, a za ljudstvo mi storil niti toliko, kolikor je za nohtom črnega. On in njegovi so bili skoraj dve leti ministri, pa niti ene dobre stvari niso dosegli. Verujte nam: Letos bo na stotisoč Hrvat volilo proti Radiču.« Tako govorijo o Radiču Hrvati sami. In mi Slovenci bi naj bili tako zabiti, da bi glasovali za Radič!«

Devica Marija Brezje. V nedeljo, dne 24. t. m., se vrši po službi božji na prostem pri cerkvi volilni shod, na katerem govorijo oblastni poslanec g. Sagaj in tajnik SLS g. Ovčar iz Maribora. Vsi volilci uljudno vabljeni!

Remšnik. V nedeljo, dne 24. t. m., po sv. opravilu vrši se tukaj volilni shod, na katerem govoriti oblastni poslanec g. Josip Stabej iz Maribora.

Remšnik. V nedeljo, dne 24. t. m., popoldne po večernicah, ima tukajšnje bralno društvo svoj redni občni zbor, katerega se udeleži oblastni poslanec Stabej iz Maribora; za tem predstava dveh iger. Domači in sosedji prav uljudno vabljeni!

Črneče pri Dravogradu. V nedeljo, dne 24. t. m., po večernicah, se vrši tukaj volilni shod, na katerem govoriti oblastni odbornik g. Jurij Kugovnik. Vsi volilci uljudno vabljeni!

Veliki shod v Vitanju. Je bil v nedeljo, dne 17. julija, na katerem je govoril poslanec dr. Hohnejc. Njegovo poročilo so volilci vzeli z vsestranskim odobravanjem na znanje ter so sklenili, da bodo pri volitvah 11. septembra vsi oddali svoje glasove za kandidatno listo SLS. Vitanjčani so se že od nekdaj odlikovali s svojo zvestobo slovenski in krščanski stranki ter bodo to zvestobo dokazali s pomočnim številom glasov za kandidata naše stranke.

Volilni shod SLS v Konjicah. Bo v nedeljo, dne 31. julija, po ranem cerkvenem opravilu. Govori narodni poslanec dr. Josip Hohnejc.

liti, da jih je vzgajal z uspehom deco v pravem krščanskem duhu. Kot duhovnik je bil še prav posebno priljubljen ter češljan med duhovnimi sotovarišči. Blagemu in veliko prečrano umrlemu Pavlu ostani ohranjen časten ter hvaležen spomin med duhovnimi sobratih in vsemi, ki so ga poznali in imeli priliko, spoznati njegovo za vse dobro vneto srce!

Pogreb blagopokojnega g. kaplana Pavla Holemana je bila prava manifestacija njegove obče priljubljenosti pri Sv. Magdaleni, v mestu in v okolici. Spremljeno je rajnega na zadnji poti 50 duhovnih sobratov pod vodstvom protišt. Mateka, šolska mladina, zastopstvo organizacij, uradov, pobrežke občine in nad več tisoč broječa ljudska množica.

25letnico župnikovanja bo obhajal v nedeljo, dne 31. t. m. vlc. g. župnik v Ribnici na Pohorju Andrej Fišer. Te slovesnosti se bo udeležil sam prevzv. g. vladika, ki bodo posvetili ob tej priliki celo faro presv. Srcu Jezusovemu.

Srebrno sv. mašo ali 25letnico duhovništva so obhajali v sredo, dne 20. t. m., v Ljutomeru naslednji č. gg.: Ašič Maks, kaplan v Sv. Križu pri Ljutomeru; Gorčič M., duhovnik v Št. Ilju pri Velenju; Gorjup Peter, župnik v Dolu pri Hrastniku; Jelšnik Ivan, župnik v Zibiki; Kocper Rudolf, provizor pri Sv. Janezu Krstniku na Ojstrici; Lončarič Jožef, župnik pri Sv. Jederti nad Laškim; Lovrec Andrej, župnik v Ljutomeru; Rabuza Jakob, župnik v Slivnici pri Celju; Skvarč Jožef, župnik v Skomarju; Slavec Albin, vpokojeni župnik v Braslovčah; Škamlec Ignacij, župnik pri Sv. Andražu v Halozah; dr. Vraber Maks, kanonik v Mariبورu; Zakošek Ivan, župnik pri Sv. Venčeslu. — Umrla sta župnika Ilc Janez in Pregelj Viktor.

Pomenljiva slovesnost pri č. šolskih sestrah v Mariboru. Lepa slavnost se je izvršila pretekelo soboto, dne 16. t. m., v samostanu šolskih sester v Mariboru. 27 kandidatnih je po osemnajstih duhovnih vajah sprejelo redovno obleko. Obred redovne preobleke je izvršil škofov namestnik mil. g. prelat dr. Ivan Tomažič. Navzočih je bilo več duhovnikov in mnogo sorodnikov novoprebolečenih sester. Ganljivo je bilo videti, kako so kandidatnine, oblečene kot neveste, pristopile k oltarju, prejele skupno sv. obhajilo, odložile svetno obleko, se odpovedale svetu in njegovi minljivosti, sprejele redovno obleko in z njo sladek jarem Gospodov. Današnji svet jih pač pomiluje, ker nima smisla za žrtve in odpovedi iz višjih nadnaravnih nagibov, mi pa češtimo kongregacijo šolskih sester, da ji Bog naklanja toliko naraščaja in se veselimo, da bo mogla še v večji meri plodnosno delovati za vzgojo ženske mladine. Prebolečene so bile: Melavec Ana iz Rečice v Savinjski dolini (s. Konkordija), Grzetič Marija iz Trsta (s. Restitura), Malner Helena iz Ribnice na Dolenjskem (s. Janja), Žunko Ana iz Kamnice (s. Emerenciana), Colarič Antonija od Sv. Križa pri Kostanjevici (s. Vigilija), Majer Ana iz Žužemberka (s. Juventacija), Cerar Marija iz Domžal (s. Celina), Stražščar Frančiška iz Verda pri Vrhniku (s. Tita), Prelošek Terezija iz Rova pri Kamniku (s. Kandida), Stregar Angela od Sv. Križa pri Kostanjevici (s. Efvrazija), Hribenik Elizabeta iz Šmartna pri Šaleku (s. Kolomana), Bežek Magdalena iz Črensovec v Prekmurju (s. Lucia), Matičič Ivana iz Borovnice (s. Gracijana), Ogrinc Marija iz Vurberga (s. Patricija), Irgl Elizabeta od Sv. Urbana (s. Aurea), Punčuh Katarina iz Makol (s. Longina), Šile Marija iz Sodražice (s. Irena), Sinkovič Antonija iz Rajhenburga (s. Damijana), Idžočič Josipina iz Virovitice v Slav. (s. Branka), Bulovec Ivana iz Bleja (s. Bernarda), Stemberger Kristina iz Konjic (s. Agricima), Lah Frančiška iz Komende (s. Jovita), Koritnik Pavla iz Vidma pri Krškem (s. Fulgenčija), Zupančič Angela iz Sevnice ob Savi (s. Leopolda), Kos Neža iz Ribnice na Dolenjskem (s. Silvana), Košir Antonija iz Šmartnega pri Celju (s. Edvarda), Sinkovič Alojzija iz Rajhenburga (s. Marcijana). — Med imenovanimi so tri učiteljice in pet otroških vrtnaric. Ta redovna preobleka je bila letos že druga. Pri prvi preobleki v mesecu marca je bila prebolečenih 19 kandidatinj.

Shod našega poslanca Faleža. V nedeljo, dne 24. t. m., ima naš poslanec Falež volilni shod pri Sv. Martinu na Pohorju. Volilci in tudi drugi ste povabljeni!

Volilni shod SLS v Ribnici na Pohorju. Se vrši v nedeljo, dne 14. avgusta po prvem sv. opravilu v gostilniških prostorih g. Josipa Petrun, na katerem govorijo kandidat g. Bedjančič in oblastna poslanca g. Hrastelj in Tomaž Ovčar iz Maribora. Uljudno vabljeni vši volilci in mladeniči!

Volilni shod SLS za Razbor. V nedeljo, dne 21. avgusta po sv. opravilu priredi oblastni poslanec g. Tomaž Ovčar tukaj javen volilni shod, na katerem govorijo tudi drugi govorniki. Pri ugodnem vremenu se vrši shod na prostem pri cerkvi. Volilci in mladeniči uljudno vabljeni!

Lep shod SLS pri Sv. Antonu v Slov. gor. SLS je v nedeljo, dne 17. julija, priredila tu veličasten javen shod. Zborovali smo pod milim nebom. Prostor pred cerkvijo in solo proti gostilni Alt je bil poln zborovalcev. Zborovanje je otvoril in vodil v imenu krajevne organizacije SLS sloviti čebelar naš starosta g. Ivan Jurčič. Naš poslanec in kandidat g. Franjo Žebot nam je poročal tako zanimive stvari, da bi ga bili poslušali ure in ure. Presenečeni smo bili, ko nam je povedal, kaj se godi v sosednji Avstriji, kako tam socialisti in komunisti uničujejo tujo lastnino zažigajo hiše in ubijajo sodržavljane. Tudi o stremljenih Italijcih smo zvedeli marsikatero zanimivo, kar v časopisih ne čitamo. O političnem in gospodarskem položaju in o pomolu volitev smo sedaj dodata poučeni. Antonjevčani bomo vsi do zadnjega šli na volišče in bomo zopet z ogromno včino volili g. dr. Korošca in Žebota. — Po shodu, ki je izrekel SLS in našemu poslancu popolno zaupanje, smo kar oblegali poslanca in mu predložil naše prošnje in žitožje. Mi ne potrebujemo zagrebškega Radiča, ne Pivka, mi imamo svojega poslanca. Antonjevčani bomo dne 11. septembra metali krogljice samo v prvo skrinjico.

Volilni shod SLS pri Sv. Tomažu pri Ormožu. V nedeljo, dne 31. t. m., se vrši tukaj po službi božji v običajnih prostorih shod SLS. Poročata poslanec Bedjančič in ob. poslanec g. Janžekovič. Pridite vse!

Shoda SLS v Guštanju in v Kotljah. V nedeljo, dne 17. t. m., so priredili kandidat g. Bedjančič in oblastna po-

Veroučitelji, ekskurenčni učitelji ter učiteljice ženskih ročnih del se vabijo, da predložijo čimprejje prijave za nagrado dejanskih učnih ur in potnin za dobo od 1. aprila do 30. junija 1927 in sicer prvi direktno računovodstvu, odsek za ljubljansko in mariborsko oblast, Ljubljana, Marenčiče, ostali pa službenim potom velikemužupanu.

Duhovne vaje na gospodinje v župniščih bodo tudi letos pri čr. uršulinkah v Ljubljani od 2. do 6. avgusta t. l. Prinesite s seboj: oskrbnino (okoli 120 Din za vse tri dni). Pridite točno dne 2. avgusta ob 6. uri zvečer. Priglašajte se takoj, ker je le še malo časa, samo na naslov: Čr. predstojništvo uršulinskega samostana v Ljubljani. Agitirajte za obilno udeležbo!

Težka avtomobilska nesreča pri Mariboru. V sredo, dne 13. t. m., okrog 12. ure opoldne, se je pripetila med Mariborom in Selnicu težka avtomobilska nesreča. Pri vasi Bresterica sta trčila skupaj dva avtomobila. V enem sta se vozila predsednik in poslovodja falske družbe Josip Rosshäuser in odvetnik dr. E. Schuster iz Gradca, z drugim avtomobilom pa neka mama. Vsi trije so bili precej težko poškodovani. Schusterja in Rosshäuserja so peljali v sanatorij v Maribor, kjer je bil g. Rosshäuser operiran. Rešilni oddelki je zvečer oba odpeljal v Gradec. Gospo so prepeljali v bolnico. Ker je pa imela le poškodbe lažjega značaja, so jo kmalu odpustili. Oba avtomobila sta bila dokaj razbita. Nesreča se je pripetila radi tega, ker je avstrijski Šofer vozil po avstrijskih predpisih na lev strani mesta na desni.

Romanje na Brezje. Opozorjam na romanje štajerskih Slovencev na Brezje, ki se vrši dne 31. julija, 1. in 2. avgusta. V nedeljo, 31. julija, zvečer ob 11. uri vozi vlak iz Maribora ter stoji na vseh postajah Maribor-Trbovlje. Železniško ministrstvo je dovolilo polovično ceno za vožnjo. Izkaznice (za ceno 5 Din) se dobijo v vsakem župnem uradu. Požurite se, da si te izkaznice oskrbite do 24. julija, ker so župni uradi nujno naprošeni, da do 25. julija dopolne oddajo na pošto vse prijave. Štajerski Slovenci hočemo na slovesen način proslaviti 1100letnico rojstva sv. Cirila in spomin na Slomška, velikega učitelja slovenskega ljudstva.

Romarjem na Brezje! Vstopna postaja, na kateri kupite celi vozni listek do Otoča, je katerakoli postaja, tudi ob progah Maribor-Murska Sobota, ali Maribor-Prevalje, ali Celje-Dravograd, torej odkoderkoli!

Zaključite prijave za romanje! Ponovno prosimo vse župne urade, da zanesljivo že v pondeljek dopolne vrnejo pole z obračunom. Mi moramo te pole imeti v rokah najpozneje v sredo, da moremo pravočasno prijaviti število udeležencev železniškemu ravnatljstvu. Zato prosimo, da se zaključi zbiranje prijav za romanje že v nedeljo, dne 24. julija!

Vsi romarji pevci in pevke se vabite, da sodelujete pri mešanem zboru, ki bo oskrbel petje med slovesnimi sv. opravili na Brezjah. V ta namen vzamite seboj »Cecilijo«, cerkveno pesmarico I. del. Ostali notni material se oskrbi iz Maribora.

Mali in srednji obrtniki v okraju Sv. Lenart v Slov. g. se letos pritožujejo, da jih je davčna oblast v Mariboru hujše obdačila nego prejšnja leta. In zelo opravičene so te pritožbe. Nek kovač, ki je imel vsled žalostnih gospodarskih razmer na deželi v letu 1926 polovico manj dela nego leta 1925 in mu je še poleg tega voda uničila vse pridelek na malem posestvu, je dobil ravno emkrat tako visoko dohodino kot lansko leto. Cela Slovenija ve, da so Pesnica, Drvarna, Velka in druge vode v Slovenskih goricah leta 1925 uničile v nižavah vse, kar je bilo na travnikih in njivah, samo tisti gospod pri davčni oblasti v Mariboru, ki predpisuje za okraj Sv. Lenart dohodino, se dela, kakor da bi bila Pesnica in povodenj lansko leto kmetom in obrtniku primačala samo zlato. Malo čudno je, da so nekateri gospodje pri davčni oblasti za nesrečo in težave obrtnikov in posestnikov gluhi in slepi.

Slanca Jurij Kugonik in Jože Stačeb je izredno dobro uspel in obiskana shoda SLS v Guštanju in Kotljah, okraj Prevalje. Zborovalci, odločni kmetski in delavski možje in fantje, so z velikim veseljem pozdravljali došle govorovce in odobravali njihova izvajanja. Delu in taktiki SLS so izrazili vsi navzoči soglasno svojo zahvalo, priznanje in hkrati tudi nadaljnje zaupanje. Nasprotniki se niso pokazali nikjer miti z enim možem ali ugovorom. Okraj Prevalje bo pri volitvah dne 11. septembra znova dokazal, da hčete ostati tudi naprej v taboru one stranke, ki je poštena, resna in ki temelji na neomajnem temelju krščanstva, ter da se volilci nikakor ne dajo zvabiti po vseh mogočih obljubah in demagogijah od prave zastopnice slovenskega ljudstva. SLS zvestobo, vztrajnost za vedno!

Poslanec Vlad. Pušenjak, oziroma njegov namestnik, bo s sodelovanjem oblastnih poslancev priredil naslednje shode: V torek, dne 2. avgusta (Porečnjak) ob pol 8. uri zjutraj v Nazarju; v nedeljo, dne 14. avgusta, po rani sv. maši v Gornejogradu; popoldan pri Sv. Francišku; v pondeljek, dne 15. avgusta, po rani sv. maši v Luhu; po velikem opravilu v Solčavi.

Shodi poslancev in kandidata Franjo Žebotu. V nedeljo dne 24. julija, po rani sv. maši v Kamniči pred cerkvijo, ob pol 11. uri v Krčevini pri Koleriju nad tremi ribniki pod milim nebom. — V nedeljo, dne 31. julija, po rani sv. maši pri Sv. Barbari v Slov. gor. pred cerkvijo; ob pol 11. uri v Spodnjem Duplaku (za celo župnijo Sv. Martin) pri g. Gmajnerju, ob treh popoldne na Hajdu pri Ptaju.

Shod SLS v Sevnici. V nedeljo, dne 24. t. m., se vrši v Sevnici ob Savi ob treh popoldne v veliki dvorani hotela »Triglav« shod SLS, na katerem govoril kandidat g. Josip Tratnik in drugi. Pristaši SLS se vabijo k obilni udeležbi.

Pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah bo v nedeljo, dne 24. t. m., po prvem cerkvenem opravilu volilni shod SLS. Na shodu govorita dr. Gosar in oblastni posl. Deželak.

Naša društva.

Vsem odsekom mariborskogorovskega okrožja! Pošljite takoj Vam poslane prijavnice! Prenočišča so prekrbljena za soboto in nedeljo zvečer. Če reflektirate na

Raičeva stoletnica. V nedeljo, dne 24. t. m., se vrši velika slavnost odkritja spominske plošče Božidarju Raiču povodom stoletnice njegovega rojstva. Ob 10. uri bo v kapeli na Runcu sv. maša. Po sv. maši odhod do kakšnih 20 min, oddaljenega Raičevega rojstnega doma na Žabu, kjer se vrši ob 1/2. uri odkritje spominske plošče. Govori poslance dr. Josip Hohne. Veliki rodoljub Božidar Raič zasluži, da se ga hvalejmo spominjam. Ulijudno vabimo k udeležbi sosednje župnije, zlasti pa naše prosvetne organizacije. Dohod v vlaki na postajo Ivanjkovci ob 1/8. uri, oziroma ob 1/11. uri dopoldne. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

Otrok utonil. Iz Sv. Jerneja pri Ločah nam poročajo: Otrok Anica Zabav, o kateri smo svojcas poročali, da se je neznamo kam izgubila in se je sumilo, da so jo ukradli cigani, se je sedaj našla. Utopila se je namreč v velikem Poskovem ribniku. Našli so sedaj ob ribniku njeni od rib zunaj in znotraj do bele kosti oglodano lobanjo. Poiskali še bodo, aka se bo dalo, druge njene kosti in potem vse skupaj pokopali. Truplo je bilo v vodi tri tedne in postalo torej plen požrešnih rib.

Velikanska škoda vsled predzračnih volkov. V Hercegovini gonijo kmetje po letu živino, ovce, govedo in konje na pašo na planine, kjer ostane živina celo poletje na prostem. Letos pa je paša na planinah skor. onemogočena vsled vedno večje nevarnosti od volkov, ki so dosedaj uničili že cele črede. Pod turško upravo je bilo mnogo volkov, toda ker je vsakdo nosil orožje, se jih je prebivalstvo lahko brani. Avstrija je zatirala volkove z vsemi sredstvi, razpisane so bile vedno velike nagrade. Naša država pa je odvzela ljudem orožje, proti voljčiji zalegi pa ni ničesar storila, tako da so se volkovi silno razmnožili. Napravili so ogromno škodo, poedini gospodarji so tekem par mesecev izgubili na stotine ovc, ubitih je bilo mnogo konjev, tako da so bili prisiljeni odgnati živino nazaj v doline ter planinsko pašo opustiti.

Strašen zločin 15letnega dečka. V Suboticu se je v kratkem razdobju zgordil že drugi strašen zločin, katerega je izvršil mladoleten fant. Pred nekoliko dnevi je policija opazila, da trošijo trije mlađi 15-16letni fantje neobičajno mnogo denarja. Neprestano so sedeli v kinu, kupovali fine cigarete in sladkarje. Policija je te fantičke prijela in zasilala. Eden od fantov je priznal, da je njegov tovariš 15letni Štefan Keler, čevljarski vajemec, denar vzel 16letnemu učencu Dušanu Grbiču. Ker je Grbič pred več dnevi skrivnostno izginil, je policija pricela sumiti, da gre tu za zločin. Keler je bil zaslišan, pa dolgo ni hotel ničesar priznati. Nazadnje se je posrečilo zavesti spretnemu uradniku dečka v protislovju in končno je izpovedal svoj strašni zločin. Keler se je sesel z Grbičem, ko je ta nosil od svojega gospodarja v trafiško 2000 Din, da plača neki račun. Keler ga je pregovoril, da sta odšla iz mesta se igrat. Ko sta prišla na samoten kraj, je Keler Grbiča nenadoma napadel, ga vrgel na tla, davil za vrat, končno ga je pa zvezal, mu odvzel denar in vrgel nato Grbiča živega v kanal, kjer je utonil v nesnagi. Mlađi zločiniec je izjavil, da je ubil tovariša radi denarja, s katerim je hotel kupiti loterjske srečke, da bi postal zelo bogat.

Zverinska mati. Varšavski listi poročajo o neverjetno brezrčni materi. Sopoga nekega oficirja je že dalje časa opazovala na voglu svoje hiše neko beračico z otrokom na roki, ki je neprestano jokal. Ker se ji je začela dozdevati sumljiva, je vprašala beračico, kako to, da otrok neprestano joka. Mesto odgovora je beračica damo ozmerjala. Nato je poklicala dama stražnika, ki je ugotovil, da je privezala beračica svojemu otroku na oko orehovo lupino, v kateri se je nahajal pajek. Pajek je otroka neprestano grizel v oko, ki je vsled tega tako poškodovan, da ga najbrže ne bo mogoče več ozdraviti. Beračica se je izgovarjala, da ima doma še šestero nepreskrbljenih otrok, zaslужka pa prav nobenega, vsled česar je primorana beračiti. Da bi izzvala pri ljudeh tem večje usmiljenje, je pač moralta nekaj sto-

obed, javite za celi odsek v Slov. Bistrico! Naslov smo Vam poslali. Za polovično vožnjo smo zaprosili ter Vam pravčasno sporočimo o ugodnosti. Bog živi!

Kam gremo Mariborčani in okoličani v nedeljo, dne 24. julija? V nedeljo, dne 24. t. m., bo velika slavnost povodom blagoslovitve novega Društvenega doma v Krčevini pri Mariboru. Zjutraj ob 9. uri služba božja v kapelici Matere božje na Aninem hribu. Popoldne ob 1/4 na dve odhod društev iz Trga svobode v Krčevino, kjer bo slovesen sprejem. Nato bo popoldanska služba božja. Ob 4. uri sprejem Prevzetenega in duhovnikov ter drugih dostojanstvenikov. Po slovesnem blagoslovu in nagovoru nastopi narodni poslanec Franjo Žebot kot slavnostni govornik. Za veselico, ki se vrši takoj po blagoslovitvi, bo vse pripravljeno v in zunaj dvorane. Prijatelji od bližu in daleč najprisrejne povabljeni! Vojaške obveznike prosimo, da se tako zjutraj podajo na Tezno k vojaškemu razporedu, da se morejo pozneje udeležiti slavnosti. Vojaška oblast je obljubila, da bo udeležence krčevinske slavnosti pri razporedu čimprejje odpravila.

Dekliški tabor za dekleta ptujskega okraja se vrši v nedeljo, dne 31. t. m., pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Spored je sledi: Ob pol 10. uri pridiga in sv. maša. Pridigar vlč. g. duh. svet. in župnik I. Šketa. Po sv. opravilu je zborovanje na prostem. Govorilo se bo: a) Pojmovanje pristnega slovenskega deklištv. Vlč. g. kaplan J. Verbanjšak. b) Osebnost prosvetne delavke. Vlč. g. Fr. Hrastelj iz Maribora. — Popoldne po večernicah v dvorani Slomškovega doma svečana dekliška akademija s pestrim vsporedom. Med vsemi točkami prednjači igra širidejanka: »Jeruzalemke junakinje«, ki predstavlja zgodovino ljutomerskih goric za čas turških napadov na slovensko zemljo. Ker hoče biti ta dan izrecno dekliški dan, se vabijo vsa dekleta bodisi organizirana ali ne v dekliški organizaciji, da se polnoštevilno udeležijo. Če poudarimo, da se ta dekliški tabor vrši z namenom, dati našim dekletom zopetne pobude za vse lepo in vzvišeno, mora se pač vsaka slovensko četeča mladenka udeležiti. — Sestre! Članice dekliških zvez! Pridite polnoštevilno, pokažite, da ste vzljubile svojo organizacijo, ki je na zunaj sicer priprasta, skromna, brez blesteči uniforme, a po svojih načelih in svojem programu tako vabljiva, še bolj pa potrebna. Pokažite s svojo številno ude-

riti, da je otrok neprestano jokal. Policijski stražniki, ki so zverinsko mater arretirali, so jo le s težavo ubranili, da je razjarjeno občinstvo ni linčalo.

14. kolo državne razredne loterije. Opozorjam svoje čitatelje, da jim z današnjim dnem dajemo priliko, da si za bodočo kolo nabavijo srečke od najsrcenejše kolekture L. Ž. Konjovič, Beograd, katera je najsolidnejša, najkulantnejša in katera je pokazala največji uspeh.

Gospodarstvo.

Iz seje kmetijske družbe.

Zadnja seja se je vršila v četrtek, dne 7. julija, ob 8. uri zjutraj. Na predvečer so si odborniki ogledali novo družbeno drevesnico, ki se prav lepo razvija pod strokovnim vodstvom g. Kapla.

Po čitanju zapisnika je sprožil odbornik g. Hrastnik željo, naj bi Kmetijska družba prevzela nakupovanje sena za erar, ker so lani razni prekupci ponujali kmetom za dobesedno seno tolke cene, da so se razjokali. Obljubljali so po 270 kron, plačevali pa le 120 kron za meterski stot. Predsednik je pripomnil, da se Kmetijska družba v to ne more spuščati; ne bo pa nasprotovala podružnicam v tej zadevi.

Iz njegovega poročila je bilo razvidno, da so izostale vse naprošene državne podpore, razen nekaterih manjših svet. Tudi jubilejna kmetijska razstava bo morala letos izostati vsled pomanjkanja gmotnih sredstev. Zanimiva je bila debata o njegovem poročilu glede pomanjkanja hmeljskih drogov. V Sloveniji se bo porabilo v prihodnjih letih okrog 4 milijone hmeljov. Hmeljarji želijo uvoz, ker domači trgov ne knije potreb; lesna trgovina temu močno nasprotuje. Odbornik dr. Ivančič prosi Kmetijsko družbo, naj se obrne do vseh razpoložljivih hmeljskih drogov da se vsaj ugotovi razpoložljiva množina do uporabe, ker je pač umetno, da se mora najprej zadostiti domačemu trgu. Odbornik prof. Jarc želi, naj bi v slučaju pomanjkanja hmeljov stavila Kmetijska družba primerne predloge za uvoz istih proti kompenzaciji za izvoz naših vin. Odbornik Steblownikov gorovor o znižanju prevoznih stroškov po železnicu, ker so ti stroški zelo veliki. Tudi carina za eventualni uvoz je velika in se naj zniža. Odbornik Mencinger se izjavlja proti znižanju carine, Petovar pa proti uvozu sploh.

Poročilu predsednika o blagovnem prometu družbe, ki stalno narašča, je sledila zanimiva debata glede galice. Odbornik Zupančič je povdarjal, da Kmetijska družba letos ni znala izbrati položaja glede trga z galico. Galice je zato primanjkovati. Trgovci so jo naročili pozneje nego pa družba; cena je poskočila. Kredit družbe je padel. Blago je bilo mokro in slabje, kar je ugotovila preiskava. Predsednik je poročal, da druga preiskava ni našla manjših odstotkov in da so se objemalci zelo počasi oglašali. Odbornik Košar pravi, da je to posledica mizernega gmotnega stanja naših vinoigradnikov, ki si danes ne morejo več načrtiti in plačati galice za celo leto v naprej. Kmetijska družba naj proučuje vprašanje, kako bi se v teh težkih časih zadostilo neobhodnim potrebam naših kmetovalcev brez škode za družbo, a v korist tej kmetski organizaciji. Odbornik Petovar izjavlja, da je poslovanje družbe bolj počasno.

Pri šesti točki dnevnega reda, glede uradniških zadev, želi odbornik Steblownik, naj bi se vendar že enkrat urenila službenaa pragmatika in rešilo nujno vprašanje penzijskega fonda.

Po sprejemu novo priglašenih članic se je pri slučajnostih sklenilo prosliti za preložitev sirarskega tečaja v Škofjeloki od 1. avgusta na 1. oktober t. l.

Kmetijska družba in naše gospodarstvo. Mnogo desetletij je bila Kmetijska družba zaščitnica in duševna vodiljica kmetskega napredka. Odkar pa so v njej zavladali

ki je prihitela gledat nastop Orlov. Telovadišče je bilo lepo okrašeno in dobro urejeno.

Popoldan so hitele kljub čemeremu vremenu na telovadišče ogromne množice ljudstva, tako da je bil ves prostor kmalu popolnoma zaseden. Bili so zbrani tu kmelje, delavci, meščani, med udeležencem pa je bil tudi mariborski veliki župan dr. Schaubach, dalje narodni poslanci dr. Hohnjec, dr. Hodžar, prof. Vesnjak, celjski mil. g. opat Jurak, konjiški arhidiakon Tovornik, več oblastnih poslavcev, zastopnik oblastnih odborov in vodja celjskega okrajnega glavarstva. Vseh udeležencev je bilo okrog 3500 oseb.

Nastop Orlov in Orlic je napravil najboljši utis ter je vsem dokazal, da orlovstvo neprestano napreduje ter se razvija. Vse točke: proste vaje Orlov in Orlic, lahkoatletske točke in orodna telovadba, vse je bilo izvedeno z ono točnostjo in eleganco, ki je lastna orlovskemu telovadnemu sistemu.

Po končani telovadbi se je razvila na telovadnem prostoru živahna prosta zabava, ki se je ob nastopu mrača zaključila, nadaljevala pa potem do odhoda vlakov na za toliko ljudstvo mnogo premajhnem vrtu hotela »Evropa«.

Kakor že omenjeno, je celjski orlovska nastop v Celju napravil najboljši utis ter pridobil orlovske misli novih priateljev tudi v vrstah, ki dosedaj orlovstvu niso bile naklonjene. Nam pa je ta nastop zopet novo zagotovilo, da se bo orlovstvo razvijalo še dalje, dokler ne bo v njegovih vrstah sleherni katoliški čuteč Slovenec!

Pisma iz domaćih krajev

Sv. Ignacij na Rdečem bregu je lepa, doslej prema lozna izletna točka v srednjem delu Dravske doline. Na prijaznem, 913 m visokem hribu stoji ljubka cerkvica sv. Ignacija, obdana od mogočnih, starodavnih lip, mecesnov in smrek. Dostop je lahkeh od postaje Sv. Lovrenc na Pohorju in Brezno ob Dravi. Razgled je posebno slikovit na poti od lovrenške strani in na vrhu. Vrh Rdečega brega je ves kot naraven park, ugoden za sprehode, prijeten za oko in pljuča. — God podružničnega patrona sv. Ignacija se bo letos slovesno obhajal v nedeljo, dne 31. t. m. Ob 8. uri je prva sv. maša in kratka pridiga, ob desetih pridiga, teofrična procesija okoli cerkve in slovesna peta sv. maša. Vabimo domačne, sosedne in izletnike!

Vurberg. Pri nas je umrl Vladimir Borisovič Pohvisnev, višji voditelj ministrstva za pošto in telegraf v Petrogradu. Bil je priznan strokovnjak v svoji službi. Dne 14. t. m. ga je pokopal arhimandrit Teodozij. Ob odprttem grobu je imel lep govor, v katerem je rajnega hvalil kot dobrega kristijana. Počivaj sladko v naši zemlji!

Partinje pri Št. Lenartu v Slov. gor. Anica in Danica Sekelšek, v starosti 8 in 9 let, hčerki železničarja Sekelšeka v Slov. Bistrici, ste bile nekaj dni na obisku pri de-

deku Ivanu Sekelšek v Partinju. Dne 12. t. m. ste se še kopati v Pesnico v bližini grada Hrastovec. Zašle ste na globoko mesto pri žaginem mljinu in utele, ker niste znale plavati. V bližini so bili le otroci, ki pa niso mogli pomagati, ker sami niso znali plavati. Že mnogobrojne nesreče utopljenja nedoraslih otrok naj bi bile onim, ki imajo nadzorstvo, v resno svarilo.

Spodnja Polskava. Naši dijaki vprizorijo v nedeljo, dne 24. t. m., ob 16. uri v dvorani g. Sicherl v Spodnji Polskavi zanimivo Niccodemijevu komedijo »Učiteljica«. Po igri prosta zabava.

Sv. Andrej v Slov. gor. Neusmiljeno sega smrt s svojo koščeno roko v vrste naših mož-gospodarjev. V nekaj mesecih je pokosila šest gospodarjev, med njimi tukajšnjega cerkvenega ključarja Leopolda Suhač in te dni uglednega moža Franca Rižnar. Smrt zadnjega je bila kaj žalostna; mlatilni stroj mu je odtrgal desno roko in je izkravavel, še predno je prisla pomoč. Ponesrečeni je bil dober gospodar in vrlo katoliški mož. Vsak prvi petek je s celo družino pristopil k sv. obhajilu in stal vedno trdno v vrstah naših mož. V njegovo hišo so prihajali le dobri časopisi in listi. Tukajšnjega Apostolstva mož žaluje nad svojim vrlim članom, kakor tudi vsa fara sočustvuje z njegovo družino. Počivaj v miru, na presv. Sreči Jezu! — Isti dan je bila pokopana tudi žena tukajšnjega trgovca in poštarja g. Marija Zorko. Pokoj njeni duši!

Ormož. Splošno se govori, da g. Kelemina, ki je bil do sedaj poslanec, ne bo več kandidiral v državno skupščino. Za njega je sicer neprjetno, da so ga odzagali, domači okraj pa ne žaluje za tujim perjem. Naš poslanec je bil in bo — g. Bedjančić!

Smartno ob Paki. Za tukajšnje občinske volitve, ki so bile razpisane za dan 11. avgusta, je bila vložena samo lista naše SLS. — Volitev župana in občinskih svetovalcev bi se imela vršiti v nedeljo, dne 24. t. m., a so baje, kakor se sliši, nasprotvnik vložili pritožbo na srezko poglavarsko. Kako to svojo pritožbo utemeljuje, nam je uganka! Pravijo, da so rok za vložitev kandidatne liste zamudili vsled tega, ker niso za razglas o razpisu volitev vedeli. Zelo slabo spričevalo za funkcionarje krajevnih organizacij SDSarjev in radikalov! Da jim je blamaža neizogibna, jih že vnaprej garantiramo! O uspehu in k zadavi se še povrnamo, ob kateri prilikli bomo tudi še kaj več poročali o naših ljubih političnih nasprotvnikih!

Studenice pri Poljčanah. Pri pogrebu Tončke Bohak, Marijine družbenice, katerega je vodil preč. g. Kupčič, so se pele na tem pokopališču prvkrat K. Bervarja nove žlostimke pod vodstvom g. F. Lorenčiča. Zbor obstoji iz okrog 20 pevcev.

Stopice. Pri nas smo dne 13. t. m. pokopali vzornega moža Martina Rampre, očeta č. g. kaplana Franca Rampre, v 83. letu svoje starosti. Bil je veren katoličan in priljubljen sosed, kar je pokazal pogreb. Tem potom se iskreno

zahvaljujemo za prelepo cvetje in vence kakor tudi za veliko spremstvo na njegovi poslednji poti. Posebno nas ves že dolžnost, zahvaliti se domačemu vlč. g. župniku ter č. g. kaplanu iz Žetal za spremstvo pri pogrebu, kakor tudi gg. pevcem za ganljive žalostinke!

Sladka gora. Pri nas se od 12. do 15. avgusta vršijo kakor vsako leto romarske pobožnosti.

Vojnik. Zdravnik g. dr. Stanimir Vrhovec se je pred kratkim vrnil iz Prage, kjer je bil šest mesecev na ondotni kliniki v svetu izpopolnitve svojih študij. G. doktorju želimo stalno in zadovoljno bivanje v našem kraju.

Laško. »Domovina« v svoji številki dne 14. t. m. napača v dopisu iz Laškega prevzv. g. škofa dr. Karolina zaradi pridige ob priliki sv. birme dne 10. julija na Laškem. Čudni so ti ljudje! Ako škof govori o slabem in veri nasprotnem časopisu, pa se čutijo prizadete. Da, da, tako je! Ako psu stopiš na rep, pa zavilji. Sicer pa, kam bomo prišli, če bodo ljudje, ki pravijo, da je vera privatna zadeva, posameznika učili, kako morajo katoliški škofje pridigovati? Ali mislite, da so naši škofje in duhovniki najemniki, ki v slučaju nevarnosti zapustijo svoje ljudstvo? Zdi se mi, da dopis v »Domovini« izgleda tako, kakor če bi zapravljivec, ki je zapravil svoje posestvo, učil trezrega, varčnega in pametnega gospodarja, kako naj gospodari. Zato pa ven z »Domovino« iz krščanskih družin!

Kicar pri Ptiju. Dne 4. t. m. smo pokopali nam priključenega mladeniča Horvat Franca, ki mu je dolgotrajna bolezem izkopalna hladni grob že v 21. letu svoje starosti. Pred petimi leti mu je rana smrt pobrala očeta in mater ter je ostal sam s tremi mlajšimi sestrami, katere je moral sedaj tudi on zapustiti in se preseliti v večnost. Da je bil priljubljen, je pokazal obilnoštelnih pogreb, pri katerem so se posebno tukajšnji fantje odzvali v polni meri svoji dolžnosti, zakar jim gre posebna zahvala. Sorodnikom izrekamo sožalje, njemu pa naj bo slovenska zemlja lahka!

Bogdanovec. (Pri tatvini zasačen!) Začetkom meseca junija t. l. je 12letna Liza Lovrec v Bogdanovcih iz črešnje opazila, da je iz okna sosedove hiše Franca Ladiča skocil tuji človek ter se napotil proti Gornjem Mihalovcem. Domäči ljudje so bili vsi na polju. Liza je zlezla s črešnje, dohitela tata, ga lepo pozdravila in bezala v Gornje Mihalovce ljudem povedat tatvino. In res, ko pride tat tja, ga zgrabi Joža Grula za vrat in ga le s silo obvlada. Slučajno so bili tudi orožniki tam in ti ga odvedejo nazaj v Bogdanovce v okradeno hišo. Tu se je ugotovilo, da je tat ukral 168 Din, eno srebrno uro in 51 starih srebrnih krov. Krone je zakopal med potjo v Mihalovce v gozd. Tat je iz Lipe, Prekmurje, in je bil dne 8. julija obsojen v Čakovcu na eno leto težke ječe. Okradeni Franc Ladič je dobil vse nazaj, kakor tudi je dobil nazaj pred meseci svojo kravo, katero mu je vkradel znani tat Preac iz Brusnice pri Ormožu.

Službo izše mlinar z lepimi izpričevali, več vysakovrstege sprejme, Ivan Jemec, vrtinarski mletja, Matija Višič, pošta Lovrenc, 948

Vrtinarski vajenc iz kmetov se sprejme, Ivan Jemec, vrtinarsko, Maribor. 948

Bolečine in krvavenje na izhodu debelega črevesa, in ako se tudi redko pojavlja, dokazujejo v največjih slučajih obolenje na haemorrhoidih. Njh nastanek se more dano na temelju napredka bakterioleške znanosti lahko odpraviti. Kdor ima zanimanje, da se iznebi haemorrhoidalnih težav vsake vrste, naj uporablja »Posterizan«, ki spenificišno deluje in se dobiva v vseh lekarnah. Obširna znanstvena obvestila o tem predmetu daje na zahtevo brezplačno »Isis« d. d., Zagreb.

ZAHVALA.

Po sklepnu božje Previdnosti je odšla v torek, dne 12. julija 1927 ob pol 8. uri zjutraj v boljše življenje naša ljuba in dobra mama, gospa

Jožefa Šuler.

Vsem, ki so nepozabni mamici lajšali z besedo tolažbe in deli ljubezni njeni grozno trpljenje, naj bo plačnik Oni, ki je vir ljubezni, dobre in tolažbe. Naj ostanejo zapisani v knjigi življenja tolažnili obiski preč. o. Dionizija, kapucina v Celju, skrb preč. gg. župnika in kaplana v Grižah, ljubezljiva skrb primarija g. dr. Rajšpa, naklonjenost rodbine g. polk. v pok. Faningerja in tolažnilna pozornost vseh številnih priateljev in znancev.

Celje, dne 15. julija 1927.

Zalujoči ostali.

951

MALA OZNANILA.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vplošijo tudi v znakmakh. Upravnštvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ko je priložena znakma za odgovor.

Dobro idoča gostilna ob državnih cesti z lepim stanovanjem se odda v najem proti prevzetju inventarja. Več pove dr. Tomšič, Maribor, Aleksandrova cesta 19. 946

Gostilno na deželi, mogoče s posestvo, vzamem v najem, eventualno kupim. Ponudbe na Dražgo Tomažič, Lukavci, pošta Ivajnici. 961

Nova enovprečna kocija s streho se proda ali zamenja za dobro vino in rezan les. Gnilšek F., Maribor, Razlagova 25. 962

Prodajo se steklenice, male in velike, za vino in druge tekočine. Maribor, Lekarniška 2. 943

KMETJE! BUČNO OLJE dobite v zamenjavo za bučne je drce in prešate z navržkom v tovariški bučnega olja J. Hochmüller v Mariboru. Pod mostom 7 (Magdalena). Po nizki ceni dobite najredilnejše otrobi. 769

Oglas. Smrekove vršiče, 3,5 do 4 m dolge, 16 cm srednjega premera, kupi do 3000 komadov A. Neudauer, lesni trgovec, Gornji Radgon, Dobava do oktobra. 957

Takoj se sprejme zanesljiv in močen fant, posleni staršev, ki je vajan pri cerkvi in v cerkvi streči ter ima veselje do krošačke obrti. Bračko F., organist in krojač, Sv. Anton na P. 941

Zanesljiv in pošten viničar s 4 dobrimi delavski mimočni se sprejme s 1. nov. König, Meljski hrib 29, Maribor. 949

Prodam posestvo, obsegajoče 5 oralov. Hiša je v trgu, ima pet sob in kuhinjo ter gospodarsko poslopje. M. Mulec v trgu Sv. Trojice v Slov. gor. 4. 942

Prodajo se steklenice, male in velike, za vino in druge tekočine. Maribor, Lekarniška 2. 943

Oglas. Smrekove vršiče, 3,5 do 4 m dolge, 16 cm srednjega premera, kupi do 3000 komadov A. Neudauer, lesni trgovec, Gornji Radgon, Dobava do oktobra. 957

Izjava. Podpisani Martin Knupšel, posestnik v Spod. Jakobskem dolu, pošta Sv. Jakob v Slov. gor., izjavljam, da globočko obzalujem žaljive govorice, katere sem v Slov. gor. goričicah razširjal o g. Viljemu Urenjaku, dimnikarskemu mojstru v Vodenici, ki so bile popolnoma brez podlage in neresnične. Zahvaljujem se g. Urenjaku tudi tem potom, da je na mojo prošnjo odstopil od kazenskega postopanja in mi prihranil s tem zle posledice mojega žaljivega obnašanja. — Spod. Jakobski dol, dne 15. julija 1927. — Martin Knupšel. 959

Hlapca z dežele, vajenega konjem, sprejme: Šepc, Maribor, Grajski trg. 960

Spretna šivilja pomočnika išče stalnega mesta. Več pove uprava lista. 947

Mlinarski pomočnik išče službo, vzame v najem ali gre za sodruga. Naslov v upravi. 955

SOMISLJENIKI
širite naš list!!!!

Hocete se protina in revmatizma temeljito rešiti? Revmatizem je grozna, razširjena bolezen. Ona ne priznane ne ubogemu in ne bogatinu in išče svoje žrtve v kočah in palacih. Različni so načini v katerih se kaže to trpljenje in večina je bolezen, ki jo označijo z drugim imenom edino-le revmatizem. Bolečine v kosteh, trganje in zbadanje v členih, otečeni udje, skriviljene noge in roke, da celo oslabeli pogled ima večkrat svoj vzrok v revmatizmu in protinu.

Kako različen je pojav, ki ga nudi ta bolezen, tako raznovesna so zdravila, medikamenta, ki se ponujajo trpečim ljudem. Večina teh sredstev ni zmožna ozdraviti, daje edino za kratke čas olajšavo.

Kar Vam mi priporočamo, je nekaj naravnega.

Mi nudimo gotovo pomoč!

Naše zdravljenje je izvrstno in pomaga hitro.

Da si pridobimo temveč pristašev, smo se odločili vskemu, ki nam piše, POSLATI POPOLNOMA ZASTONJ naše zanimivo, zelo podučljivo navodilo.

Kdor torej na bolečinah trpi in se hoče svojega trpljenja na hiter način znebiti, naj piše še danes:

AUGUST MÄRKZE, BERLIN-WILMERSDORF, Bruchsalerstrasse Nr. 5. 953 Abt. 316.

Južno-štajerska hranilnica Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1880 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gorenjigrad, Sevnica, Šmarje, Soštanj, Vr

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Redko kedaj se sliši od nas ker smo skromni in ne obešamo vsako malenkost na veliki zvon, zato marsikdo misli, da sploh spimo. Temu pa mi tako! Tudi mi živimo in delujemo na vseh poljih. Tako je imela naša Kmečka zveza pretečeno nedeljo svoj redni občni zbor, kateri je bil prav dobro obiskan. Zborovanje je otvoril in vodil načelnik g. Martin Klajnšek. Kot poročevalc je prišel k nam oblastni poslanec in tajnik SLS iz Maribora g. Tomaž Ovčar, kateri nam je podal vsestransko poročilo in razjasnil pomen sedanjih volitev, posebno še za nas Slovence. Obenem nam je razložil pomen in delovanje Kmečke zveze ter nas bodril in navdušil za novo delo. Nato se je izvolil novi odbor, kateri daje jamstvo, da bo naša Kmečka zveza tudi v bodoče živelja in prav krepko delovala. Zatorej, somišljjeniki in zaupniki SLS, ne držimo križem rok, temveč vsi pogumno na delo za častno zmago naše stranke! G. oblastnemu poslancu Ovčarju se prisrčno zahvaljujemo za njegov trud in izbrane besede, ter ga prosimo, da pride večkrat med nas!

Hajdina pri Ptiju. Dne 12. t. m. smo spremljali v veliki žalni procesiji umrelga organista g. Martina Severa na njegovi zadnji poti v tej solzni dolini. Pri njem so se jasno dokazale vse podrobnosti prislovice: »Kakoršno življenje, taká smrt.« Bil je to organist in cerkovnik v najlepšem programu tega lepega cerkvenega poklica, mož na svojem mestu, ves zatopljen v svojo službo in ves poniznoudan svojim pristojnim cerkvenim gospodarjem, še bolj udan pa najvišjemu Gospodu. Zato mu domača dušna pastirja in vsa župnija kličemo: »Martin, sladko si počival, ko te je pred 59 leti zibala tvoja mati v raju Slovenskih goric, pri Sv. Antonu, mirno spavaj tudi zdaj, ko te je sprejela v narodje mati zemlja v raju Dravskega polja, — Hajdina pri Ptiju!«

Jurklošter. Županova volitev v Jurkloštru se je vršila dne 14. t. m. Županom je izvoljen g. Andrej Špan, posestnik v Prapretinem, zvest pristaš SLS. Trije njegovi svetovalci so: g. Vidic Anton, posestnik, Polje; g. Vrečko Ant, posestnik, Mrzlopole; g. Kozmus Anton, posestnik, Zgor. Voluš. Vsi trije so istotako pristaši SLS. Po izidu te volitve je zmaga SLS v Jurkloštru popolna. Vsapeh je poplačal trud volilne borbe. Čaka pa nas težko delo, da se uredijo precej zapletene občinske zadave. Pa to nas ne plaši. SLS je stranka dela in reda. Le krepko začnimo, vse bo šlo!

Škojavas. V naši občini so razširili naši nasprotniki vest, da je naša stranka že sestavila kandidatno listo za občinske volitve in sicer, da jo je sestavil na svojo roko »oni od Sv. Tomaža«. Govorijo, da so na njej izpuščeni mnogi sedajni gg. odborniki, ali pa bodo potisnjeni na zadnja mesta. Namen teh vesti je prozoren. Napraviti hočijo nezadovoljstvo v vrstah SLS in posebej do onega »iz hribov.« Pisec teh vrst izjavljam, da dam vse svoje premoženje, in ki ga bom imel onemu, kateri krajevnemu odboru dokaže, da se je kakšna lista, tudi provizorična, sestavila od naše stranke. Gospodje, kateri tako natančno veste, na katerih mestih se nahajajo naši dosedanji gg. odborniki, potegnite se za to nagrado, če se pa ne boste, nas mogoče ujezite, da Vas bomo prihodnjih imenoma navedli tiste, ki širite te govorice. Ugotavljam, da odbor SLS še ni sestavil nikake kandidatne liste, še sploh nobene tozadevne seje ni imel; največja laž pa je, da bi jo bil naš tajnik kraj. odbora sestavil sam, ker on ni pri SLS radi častitelj, ampak radi prepričanja, zato tudi ne bo užaljen, ako širiš odbor spozna za bolje, da ne bo na listi. Če pa dela nesrečno za napredok stranke, so tega lahko vse pravi pristaši SLS veseli. Intrigirajo pa naši nasprotniki zlasti zato proti njemu, ker on želi imeti iskren sporazum s socialisti, česar se pa radičevci in demokratje najbolj bojijo. SLS bode pri sestavljanju kandidatne liste gotovo najbolj previdna in pravična, tako da bodo vsi kraji in vsi stanovi v občinskem odboru primerno zastopani. Gotovi ljudje naj sedaj le lažjo dalje. Laži-strankam pripadajo, intrige so njih idealni

Schichtovo terpentinovo milo

Sveta barva je znak, da Vam se daje Schichtova špecjaliteta iz izbranih sirovin. Schichtova špecjaliteta, to pomeni nekaj posebnega.

1. Terpentin v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Slike iz pravljic za izrezati.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla barva.
7. Razkuženje perila.

656

in častna mesta njih končni cilji. Pametnim občanom pa kličemo: Ogibajte se tistih, katere boste po teh znamenjih spoznali.

Frankolovo. Zdrav kraj je tukaj! Priča tega je, da smo imeli od novega leta do danes le samo šest mrljev in med temi tri nad 70 let stare. Lansko leto je bilo v tem času 18 mrljev. Fara šteje nad 1300 duš. — Hmeljskih nasadov je tukaj veliko in prav lepo uspevajo. Saj se jim tudi tako pridno postreže. Tukaj najdeš drogove nad 7 m visoke letošnjega hmelja čisto do vrha in še črez obraščene. In ker imamo tukaj le malo zemlje in ta še vse v hribih, zato je izginil marsikateri zelnik, da, še celo vrtovi pri hišah so se izpremenili v hmeljske nasade, in tam, kjer je lani še rastla bujno solata in pesje in zelenjava, vidiš le hmeljske drogove; pa še bodo naprej sadili, tako da ni več daleč čas, ko bodo o Celja do Frankolovega ob obeli stranach državne ceste le hmeljski nasadi. — Anksa nedelja se bo letos obhajala dne 31. t. m. z dvojno službo božjo, ob 6. in 10. uri. Pred drugo službo božjo bo procesija z Najsvetejšim, pri kateri bode sodelovala obče znana izvrstna male-dolska godba. Povabljeni vsi od blizu in daleč! — Tukajšnje Prosvetno društvo je priredilo v nedeljo, dne 10. t. m. krasno igro: »Žrtev spovedne molčenosti.« Igralcem vseč! Vsi so zopet pokazali, da so svojim nalogam kos. — Na anksu nedeljo, dne 31. t. m., se bode igra baje ponovila, da bodo imele sosednje župnije priložnost to krasno igro poslušati.

Parižje pri Braslovčah. Od naše vasi se malokedaj kaj sliši, zato pa zamorem sedaj povedati veselo novico. Ustanovilo se je prostovoljno gasilno društvo Parižje, katerega vodi tov. Kronovšek kot načelnik. Nabavili smo si brizgalno, vse potrebne cevi in oblike ter zgradili precej obširen Gasilni dom. Zasluge posameznikov ne budem omenjali, ker moramo potrditi, da je vsak posamezen pomagal z vso svojo močjo do tega blagostanja. Kot redni gasilski člani so tudi pristopili možje iz Topovelj, kateri so nam pri istotaku vedno radi pomagali. Zahvalo izrekamo vsem dobrotnikom občine Braslovče in Polzele, kateri so se radi odzvali našim prošnjam. Še enkratno zahvalo vsem dobrotnikom ter Vam kličemo gasilski pozdrav! — Načelstvo.

Parižje pri Braslovčah. Novoustanovljeno gasilno društvo Parižje proslavi ustanovitev društva z blagoslovitvijo Gasilnega doma in brizgalne dne 8. septembra t. l. Gasil-

ška župa žalska je sklenila na svojem rednem obč. zboru, da se vrši dne 8. septembra t. l. izredna skupščina gasilske župe žalske v Parižljah, torej na dan proslove. Prosimo vsa sosedna društva, da ta dan ne prirejajo svojih slavnosti! Natančen spored se naznani potom časopisa in plakatov. Končno še omenimo, da bo po vseh progah železnic polovična vožnja. Galiski pozdrav! — Načelnik.

Prireditev Koroškega orlovskega okrožja.

Koroško orlovske okrožje priredi v nedeljo, dne 24. julija, svojo celodnevno okrožno prireditev na Muti ob Dravi z nastopnim dnevnim redom:

Zjutraj ob 7. uri po prihodu vlakov iz Maribora in Dravogradu sprejem članov n gostov na Muti.

Ob 8. uri skušnja za popoldanski telovadni nastop, potem obhod po trgu.

Ob pol 10. uri procesija, nato cerkveni govor in sv. maša. Popoldne ob dveh slovesne večernice.

Ob treh telovadnih nastop članov in članic.

Po telovadbi prosta zabava na telovadišču, kjer bodo šotori z jestvinami in pičajo. Sodelovala bo domača godba iz Mute. Za polovično vožnjo na železnic smo zaprosili.

Prireditev obeta biti ena izmed najlepših to leto v Dravski dolini, posebno pa še za Muto, kjer je orlovska organizacija še malo poznana in ni dvoma, da bo že sama radovednost marsikoga prisilila, da bo šel gledat, kaj naši krepki in mladi rudečesrajčni vitezi in naše brhke, belomodre mladenke znajo, saj pa tudi bi ne bi bilo čuda, saj se bo ta dan zbiral cvet in bodočnost našega naroda in ob enem ponos naših krščansko mislečih staršev vzgojiteljev. Zatorej vabimo in opozarjamо vso krščansko mislečo prebivalstvo iz Mute ter iz bližnje in daljše okolice na to prireditev, da pride ta dan na Muto, da vidi tukaj sad in uspehe tistih ur, katere porabijo za svojo duševno in telesno vzgojo in izobrazbo naši krepki fantje in naša brhka dekleta v svojih društvenih sobah in telovadnicah. Vam pa, bratje Orli in sestre Orlice, Vam pa kličemo vse še te za zadnje dni veselo na delo, da bo naša prireditev na Muti res ena sama najlepša manifestacija za našo lepo orlovske organizacijo in želim vsem na veselo svidenje v nedeljo, dne 24. t. m. na Muti! Bog živi!

Pašnik za mlada

plemenska goveda v okraju slovenjgraškem.

Zgodov. črtica o njega postanku in važnost planšarstva.

mače govedoreje ugodno priliko in začel zanimati za to tudi pok. g. Avgusta Günther, ki je bil kot vzoren posestnik obenem načelnik ondotnega okrajnega zastopa, hranilnice in posojilnice ter bikorejske zadruge za občine Pameč, Slovenjgrade, Starigrad in Vrhe, tedaj vsekakor kako vplivna osebnost.

Zadrug za reje bikov je bilo v sodnem okraju slovenjgraškem leta 1910 že sedem, reja mladih plemenskih goved skozi celo leto v zaduhlih in večinoma tudi nesnažnih hlevih pa je bila skrajno pomankanljiva. Ker brez dobre paše ni umne in dobičkanosne govedoreje, treba je bilo pred vsem razmišljati o tem, kako odtegniti mlada razvijajoča se bitja označenim nedostatkom vsaj črez poletje.

V pogovorih, ki sem jih imel s pokojnim Güntherjem ob raznih prilikah v zadavi, se mi je posrečila ugotovitev, da ima ta mož zvezzo z dvornim svetnikom Pantz-em, referentom za planšarstvo v ministrstvu za kmetijstvo na Dunaju.

Ker nisva imela posebnega upanja na naklonjenost s strani merodajnih gospodov tam v nemškem Gradcu, od koder za naše gledate napredka v gospodarstvu dozdevno sicer neokretne, toda dobrodrušne živinorejce ni prihajal baš najugodnejši veter, pregovoril sem Güntherja, da se je obrnil do imenovanega referenta s prošnjo za pomoč iz državnih sredstev. Prepričan sem bil namreč prav za trdno, da velikih stroškov za nakup primerenega pašnika ne bi zmogel niti okrajni zastop sam, še manj pa bi se za to odločili zadružniki.

Da si pridobiha kolikor toliko tudi praktičnega znanja, pisal sem leta 1911 v Schärding ob bavarški meji, kjer je tedaj obstajala živinorejska zveza za goveda simodolske pasme za ves ondotni politični okraj, ki je imela vzorno urejen pašnik, naj mi pošljejo poročilo za leto 1910. Ko sva, prejemiš to knjižico, ki šteje 24 strani, temeljito presešala njenje vsebinsko, naročil sem si iz Lipskega na Sakskega še izborno in obširno knjigo provrstnega strokovnjaka profesorja dr. Falke-ja z naslovom »Stalni pašniki« (Dauerweiden), ki je bila ravnokar izšla v drugi izpopolnjeni izdaji — (to mojo knjigo ima sedaj g. Srečko

Robič, župan v Limbušu pri Mariboru in predsednik pašniške zadruge v Lobnici na Pohorju). Prebdel sem marsikatero uro v pozni noči pri tej silno podučni knjigi, nato pa izročil g. Güntherju s pripombo, naj si jo vsakokrat, ko se mu zvečer utrdijo oči vsled čitanja, vtakne pod glavijo, češ, da mu njena vsebina ostane trajneje v spominu. Tudi on je prebiral to knjigo s posebnim zanimanjem in se je prav marljivo posluževal ob poznejši ureditvi pašnika.

Ko mu je kmalu potem namignil dvorni svetnik Pantz, do katerega se je g. Günther res obrnil s prošnjo za navodila, kakšno pot naj ubere v doseg predmetnega državnega prispevka, mahnila sva jo v jeseni leta 1911 na moje ponovno prigovarjanje nekega lepega dne z večernim vlakom in Schärding, kamor sva despela v 20 urah. Tam sva si natančno ogledala ureditev pašnika, hlevov in ostalih prostorov omenjene zadruge, nato pa hitela skozi Solnograd nazaj proti domu. Potovala sva naglo, ob lastnih potroških in bila v dveh dneh v že zopet doma.

Komaj pa svi si dobra odpočila, že se je pričelo razmišljajne o tem, kje in kako bi bilo iskati ter najti primeren svet za pašnik, kakoršnega sva si predstavljal. Podala sva se k podružnici Sv. Daniela nad Trbonjami in si letam ogledala neko obširno posestvo, toda umaknila sva se, ker so se zanj že trgali razkosavalci »kmečkih gruntonov«. Sla sva potem v Mislinje in tam ogledovale drugo priglašeno posestvo ugotovila, da je prepečeno, neprimerno ležeče in brez zadostne pitne vode.

Vsled pomanjkanja časa z moje strani — bil sem tedaj edini živinodravnik v obširnem in precej hribovitem glavarstvu s tremi sodnimi okraji — je vohunil v zadavi g. Günther dalje sam in mi o priliki poročal o uspehu. Končno pa je na moj miglaj, naj vzame enkrat v roke knjigo o posojilih okrajne hranilnice in posojilnice ter naj pogleda tudi v zemljisko knjigo pri sodniji, vendar le izvojal 2 posestnika soseda ter me s posebno zadovoljnostjo obvestil nekega dne o tem s pripombo, da si je obe posestvi že ogledal.

(Dalje prihodnjič.)

5 dinarjev robci naglavnji turški rudeči, beli in sivi kakor tudi vsakovrstno drugo blago po jako nizkih cenah, suknje že od 26 Din naprej se dobi pri **J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17**

Ako hočete biti lepi

ako se hočete veseliti nad svojim dobro negovanim licem, svojim rokom in svojimi vedno lepeš postajajočimi lasmi, uporabljajte tudi Vi kot mi: Fellerjeva mila zdravja in lepotne z marko „Elsa“ najplemenitejše kakovosti. Vsebujejo medicinsko preizkušene, dobro delujoče sestavine, ki se opijejo v kožo in jo oplemenjujejo. — Poizkusite enkrat:

Elsa lilijsino mlečno milo
Elsa rumenjakovo milo
Elsa glicerinsko milo
Elsa boraksovo milo
Elsa katrantsko milo
Elsa milo za britje

in nikdar ne boste hoteli uporabljati drugzega mila.

Za poizkus 5 kosov Elsa-mila že z zavojnino in poštino vred 52—Din. — Te cene se razumejo le če se pošije denar vnaprej, ker se proti povetju poština zviša za 10—Din. — Naročila nasloviti razločno takole:

Eugen V. Feller, lekarna v Stubicu Donji, Elsa trg št. 341, Hrvatska. Kosm. IX.

Pljučal Zdravniški zavod (Anstalt) dr. Pečnik-a za pljučne bolezni, na gori Jánina, Šečovo, pošta Rogaška Slatina, Štajersko, Prospekt 3 Din. Pridite na pregled!

893

Če bi kdo kaj vedel o Lovrencu Mesariču, roj. 1883, kateri se pogreša ob bitki 4. sept. 1914 pri Grodiku v Galiciji, se prosi, da naj to naznani proti povrtniti vseh stroškov Magdaleni Mesarič v Jelovcu pri Makolah. 927

Klobuke, slamnike, majice, sandale itd., kupite najceneje pri Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg 2. Radi prezidave izredno nizke cene!

868

Nogavice in druge pletenine izdeluje po najnižjih cenah ter daje pouk v pletenju Strojno pletarstvo N. Groeger, Ormož ob Dravi.

906

785

IVAN MASTNAK
Celje, Kralja Petra c. 15.

Cene nizke, solidna postrežba!

Naznanilo!

Cenj. odjemalcem vijudno naznanjam, da je dospela vjetja množina lepega volnenega sukna, za ženske in moške obleke.

V zalogi vse v manufakturo spadajoče potreščine ter velika zalogata gotovih moških in deških oblek, gumi plaščev, športnih jopicev in usnjatih sukenj.

Za obilen obisk se priporoča

IVAN MASTNAK
Celje, Kralja Petra c. 15.

Cirilova knjižnica

obsegajo sedaj sledeče zvezke:

1. Dr. Karl Capuder: Naša država (razprodane).
2. Dr. Leopold Lénard: Jugoslovenski Piemont, — Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda, Din 10.—
4. Moj stric in moj župnik, Din 4.—
5. G. J. Whyte Melloire: Gladiatorji, I. del, Din 8.— II. del, Din 10.—
6. H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku, Din 7.—
7. B. Orczy: Dušica, I. del, Din 16.— II. del, Din 25.— III. del (tisku).
8. A. Conan Doyle: V libeljski puščavi, Din 12.—
9. Arnold Bennett: Živ pokopan, Din 8.—
10. Iliamo Camelli: Izpovedi socialistične, Din 16.—
11. E. R. Burroughs: Džungla, I. del, Din 18.— II. del, Din 14.—
12. Elza Lešnik: Šumi, šumi Drava . . ., Din 5.—
13. Matija Ljubša: Slovenske gorice (razprodane).
14. Erckmann-Chatrian: Zgodbe napoleonskega večaka, Din 12.—
15. Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov — Din 28.—
16. Anton Kosi: Iz otroških ust, Din 8.—
17. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto, Din 8.50.
18. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec, Din 11.—
19. Pavel Keller: Dom (tisku).
20. Gabriel Majcen: Kratka zgodovina Maribora — Din 20.—

R. Savnik

modna in galerijska trgovina
Celje, Aleksandrova 4

nudi vsakovrstno blago, kakor n. pr.: moško in žensko perilo, nogavice, rokavice, otroške obleke iz finejšega štofa, dežne plašče ter dežnike, pletenine, klobuke, kape, vse vrste robe itd. po najnižjih cenah. Postrežba solidna in točna.

1764

Zadružna gospodarska banka d. d. Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred franciškansko cerkvijo. Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.

nepoznam
**nikake utrujenosti
ker vedno nosim**
Palma
pete!

DRAŽBA LOVA.

Lovska pravica krajevne občine Zimica se odda potom javne dražbe do dne 31. marca 1929 v zakup. Dražba se vrši v pondeljek, dne 8. avgusta 1927, ob 10. uri pri sreskem poglavaru Maribor levi breg, v sobi št. 8 pritličje.

Sreski poglavlar v Mariboru levi breg,
dne 6. julija 1927.

945

Dr. Ipaiev s. r.

PREKLICI!

Podpisana Katarina Šipek, žena strojnega mojstra v Hudijami, preklicujem, kar sem govorila o. g. Franju Meškin, vpokojenemu rudniškemu nameščencu v Hudijami. Vse moje opravljanje napram njemu je bilo strogo izmišljeno ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Hudajama pri Laškem, dne 14. julija 1927.

953

Katarina Šipek.

Krekova posojilnica v Mariboru

reg. zadr. z neomej. zav.

Meljska cesta 10

šprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu oseb, poroštu in na vknjižbo. Somišljenci, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljšo varnost.

779

M. ROPAS, CELJE

ZALOGA KLAVIRJEV SVETOVNIH TVRDK.

Uglašanje in vsa popravila strokovno.

ZNIŽANE CENE!

Rodovitno posestvo blizu farne cerkve, dobro uro od Maribora odaljeno, 3 njive, sadonosnik, travnikov za 5 glav živine, zidan hiša, hlevi, se za 80.000 D proda. Naslov v upravn.

932

Zastopnike in zastopnice za prodajo sreč na obroke išče Bančna poslovna Bezjak v Mariboru, Gospodska ulica 25.

684

Mlinarski učenec, priden in močan, se sprejme takoj proti meščnemu plačilu 200 Din pri Iv. Bezjaku, tvornica olja, Fram.

923

Prodam lepo posestvo; obsegatevne njive, travnik, gozd in sadonosnik; poslopja so zidanega, Slugič Jožef, Dobrenje, Sp. Sv. Kungota.

924

DENAR NALOŽITE

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. o. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge
brez odpovedi po 6%
na trimesečno odpoved po 8%

Pozor pri mladih praščikih!!!
Ako hočete imeti Vaše prasičke zdrave in da se bodo redili, uporabljajte

„MASTELIN“
Dobite ga pri vsakem trgovcu na deželi.

Kovček in potne torbice vseh vrst in velikosti najceneje pri Ivanu Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 788 1-10

VOZNI RED

veljaven od 15. maja 1927 se dobi v prodajalnah TISKARNE SV. CIRILA v Mariboru. Cena za komad Din 2-